

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 1

2013 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI İLE 2011 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİNHESAP KANUNU TASARISI PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU GÖRÜŞME TUTANAKLARI

BAŞKAN: Lütfü ELVAN (Karaman)
BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)
SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)
KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----O-----

30.10.2012

İ Ç İ N D E K İ L E R

Maliye Bakanının Bütçe ve Kesinhesap Kanunu Tasarılarını Komisyona Sunuşu

S Ö Z A L A N L A R

BİRİNCİ OTURUM.....	2
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul)	2
MEHMET GÜNAL (Antalya)	4
İKİNCİ OTURUM	5
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul)	7
KAZIM KURT (Eskişehir)	7
MEHMET GÜNAL (Antalya)	8
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman)	9
Kapanma Saati: 12.15	22

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 2

30 Ekim 2012 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.15

BAŞKAN: Lütfü ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli bürokratları, yazılı ve görsel basınımızın çok değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Üçüncü Yasama Yılı'nın 2'nci Birleşimini açıyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet Sayın Aslanoğlu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Usul hakkında bir söz alabilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, usul hakkında size söz vereceğim ama sizden bir istirhamım olacak.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Buyurun efendim.

BAŞKAN – Lütfen şu pankartları kaldıralım efendim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bağışlarsanız Sayın Başkan...

BAŞKAN – Usul hakkında söz vereceğim size. Kaldıralım da söz vereceğim efendim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bağışlarsanız, o Maliye Bakanlığına yönelik bir şey değil.

BAŞKAN – Biliyorum ama Komisyonumuzda böyle bir usul yok. Lütfen, ben sizden istirham ediyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Böyle bir usul yaratalım.

BAŞKAN – Sizden istirham ediyorum.

Usul hakkında size söz vereceğim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Kaldırmasam vermiyor musunuz?

BAŞKAN – Lütfen Sayın Aslanoğlu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Kaldırmazsam vermiyorsanız...

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, vereceğim, usul hakkında söz vereceğim ama siz bu konuda gerekeni yapacaksınız umarım.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ummun, peki efendim.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Aslanoğlu, evet arkadaşlara da bir...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Usul hakkında konuşayım kaldırtacağım.

BAŞKAN – Peki.

Buyurunuz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli basın; hepinize saygılar sunuyorum.

Hepinizin geçmiş Kurban Bayramı'nın ülkemize ve hepinize sağlık, sıhhat, mutluluk getirmesini diliyorum. Ayrıca dün kutladığımız Cumhuriyetimizin 89'uncu yıl dönümünün hepimiz için kutlu olmasını diliyorum. Bu ülke 89 yıl değil, 1089 yıl, 2089 yıl, hep cumhuriyet ilelebet payidar kalacaktır.

Sayın Başkan, ancak, ben cumhuriyetimi huşu ile, cumhuriyetimi sokakta insanlarla kutlamak isterdim fakat öyle şeyler söylendi ki birtakım radikal gruplar, birtakım istihbaratlar... Böyle bir şey olmaz. Türk Bayrağı'nı eline alıp Türk Bayrağı'nı sırtına geçiren herkes bu cumhuriyete saygı için sokakta yürür. Başka bir şey düşünmeyi hakikaten abesle karşılıyorum. Bu nedenle dün yapılan yürüyüşteki İçişleri Bakanlığının ve Emniyet Genel Müdürlüğü'nün uygulamalarını şiddetle kınıyorum.

Bu insanlar, sırtında Türk Bayrağı, elinde Türk Bayrağı Ata'sına gitmek istedi, başka bir şey yapmak istemedi ama eğer Ata'sına gitmek isteyen insanlara bunu reva görüyorsanız hakikaten sizi anlamakta güçlük çekiyorum.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Böyle bir usul yok.

BAŞKAN – Evet, Sayın Aslanoğlu...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bu açıdan...

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Buyurun efendim.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, şimdi, şunu ben ifade edeyim... (AK PARTİ sıralarından “Böyle bir usulümüz yok. Şov yapıyor.” sesleri)

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Var efendim, usul vardır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 3

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Ne zaman var?
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Vardır efendim. Burada...
BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bu direkt bütçeyle ilgili. Ben halkımın...
BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu...
ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Siz önce bütçeyle ilgili konuşmalısınız.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Halkımın dileklerini, halkımın isteklerini burada söylemek benim görevimdir beyler. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)
Tamam, müsaade edin efendim. Müsaade edin... Beyler, benim görevimdir.
BAŞKAN – Müsaade edin... Sayın Aslanoğlu... Bir saniye...
ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Böyle bir usul yok arkadaşlar. Genel Kurul var.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Koçer, bu bütçede biber gazı var.
BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu... Sayın Aslanoğlu...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Buyurun.
BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, şunu ifade edeyim: Cumhuriyet Bayramı hepimizin bayramıdır.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Evet.
BAŞKAN – Cumhuriyet Bayramı halkın, cumhurun bayramıdır...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Kesinlikle.
BAŞKAN – ...ve Cumhuriyet Bayramı ortak duygularımızı yansıtan...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Aynen.
BAŞKAN – ...bir bütünün, ülkemizi bir bütün hâlinde, hepimizi bir arada tutan bir bayramdır. Dolayısıyla...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ama biber gazı sıkmakla mı bir arada tutacak!
BAŞKAN – Ancak şunu ifade edeyim: Burada bayramın kutlanmasına yönelik usul ve esasların belirlendiği kanunlarımız vardır.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Anıtkabir'e ben gitmek istiyorum, nasıl beni engelleyebilir?
BAŞKAN – Şimdi, kimse sizin Anıtkabir'e gitmenizi engellemez.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Evet, engellendi.
BAŞKAN – Ama olay başından itibaren... Biraz önce ben Ankara Valimizle de görüştüm. Aldığım bilgiler şu doğrultuda: Değerli arkadaşlar, bakın, özellikle Türkiye Gençlik Birliğinin işin başında beri bu işi provoke etme yönünde tüm girişimleri başlattığı ve tüm hazırlıkların bu yönde geliştiği ve olayı bir şekilde Cumhuriyet Bayramı'nı alternatif veya provoke edilebilecek bir yapıya büdündüğünü...
MAHMUT TANAL (İstanbul) – Provoke eden Türkiye Gençlik Birliği değildir.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Nasıl bir provokasyon? Elinde bayrak tutmuş millet, bu nasıl provokasyon olabilir?
BAŞKAN – Hayır efendim. Şimdi, değerli arkadaşlar...
MÜSLİM SARI (İstanbul) – Nasıl bir provokasyon olabilir?
BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bakın... Değerli arkadaşlar, bakın, ben şunu ifade ediyorum....
HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Sekreteri sıkıştırıldı ve hiçbir destek görmediler orada.
BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şunu ifade ediyorum. Bakın, Cumhuriyet Bayramı'nın kutlaması... Elbette hepimiz Cumhuriyet Bayramı'mızı kutluyoruz...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Evet.
BAŞKAN – Ama bizler de hepimiz, hep birlikte kanunlarımıza, hukukumuzla uymak zorundayız.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sonuna kadar biz kanunlarımıza saygılıyız Sayın Başkan.
BAŞKAN – Evet ama burada bakın, eğer bir...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Kanunun arkasına sığınmayın.
BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu... Sayın Aslanoğlu...
HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Güvenlik güçleri uyarıldığı hâlde Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreterine...
BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, emniyet, bakın...
HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Muhalefet partisinin genel sekreteri, Genel Başkan Yardımcısına izdihamda yardım edilmedi. Görüntüye göre edildi izdihamda.
BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şunu söyleyeyim.
HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Uyarıldı.
BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, emniyet güçlerimiz...
MÜSLİM SARI (İstanbul) – Devlet terörü uyguladı orada.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 4

BAŞKAN – ...inanın, gereken her türlü hassasiyeti orada göstermişlerdir. 11 polisimiz yaralanmıştır burada.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Barikatı niye açtınız o zaman?
BAŞKAN – Hayır, şunu ifade edeyim...
HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Hükümetin yönetimindeki güçler siyasi davrandılar.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Başkan niye koydunuz?
BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bakın, hiç kimsenin bu ülkede...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, müsaade eder misiniz.
(AK PARTİ sıralarından “Genel Kurulda konuşursunuz.” sesi)
BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, hiç kimsenin...
MÜSLİM SARI (İstanbul) – Devlet terörü uygulandı.
BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, hiç kimsenin...
HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Güvenlik güçlerinin davranışıyla yasa dışına çıkmıştır.
BAŞKAN – Lütfen...
Sayın Günel, buyurun usulle ilgili...
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ne oluyor Sayın Başkan, ben daha bitirmedim.
BAŞKAN – Sayın Günel’in usul hakkında söz talebi oldu, ona veriyorum.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, ben daha sözümü bitirmedim.
BAŞKAN – Vereceğim efendim tekrar.
Buyurun Sayın Günel.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Böyle bir usul var mı Sayın Başkan? Sözümü kesip başkasına söz vermek var mı?
BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, vereceğim, size de vereceğim efendim.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, istemiyorum o zaman.
BAŞKAN – Vereceğim Sayın Aslanoğlu.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır efendim. Yani sözünü kesip başkasına söz vermek, böyle bir usul var mı Sayın Başkan?
BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu... Sayın Aslanoğlu, lütfen....
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Böyle bir usul var mı?
BAŞKAN – Evet Sayın Günel, lütfen devam edin.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.
Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Günel, sözümü kesti, senin konuşmaman gerekir.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Siz bıraktınız Sayın Aslanoğlu.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ama benim sözümü kesti.
MAHMUT TANAL (İstanbul) – Etik bir şey değildir bir arkadaşımızın sözünün kesilmesi.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Siz o zaman söz alın, ben sizin hakkınızı...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, etik olarak... Size söz vermesin demiyorum.
BAŞKAN – Sayın Günel, daha sonra konuşmak istiyorsanız Sayın Aslanoğlu’na vereceğim.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, hayır, Sayın Günel, buyurun.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, benim bir şeyim yok. Sayın Başkan söz verdi diye konuştum Mevlüt Bey.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yok, buyurun efendim, buyurun.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sizde sıra, tamam.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, hayır, buyurun.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Benim, Başkanım orada siz...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ben sözünüzü kesmem.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, sözle alakası yok Mevlüt Bey. Yani siz konuşuyordunuz, bıraktınız.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Günel, buyurun.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, ben öncelikle mübarek Kurban Bayramı’nı sizlerin ve tüm vatandaşlarımızın kutluyorum. Manevi günlerimizden birisidir. Aynı zamanda dün kutladığımız Cumhuriyet Bayramı’mızı da kutluyorum. Ancak her iki bayramın da, dinî bayramımızın dinî duygular sömürülmeden, millî bayramımızın da millî duygular sömürülmeden kutlanmasını arzu ediyoruz. Burada bayramların bayram gününde kutlanması için birlik, beraberlik içerisinde olmamız gereken günler. Onun için, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu bayramların milletimizin birliğine vesile olmasını ancak az önce ifade ettiğim gibi bir taraftan din duyguları sömürülerek, öbür taraftan cumhuriyetin kazanımları, değerleri değersizleştirilerek Cumhuriyet Bayramı’nın kutlanması da doğru değildir. Onun için herkesin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 5

milletçe birlik içerisinde kutlayabileceği bayramlar geçirmemiz gerekiyor ve bugün bu hassas ortamda bütün kurumlarla, bütün partilerle birlik ve beraberliğe en çok ihtiyacımız olan dönemde cumhuriyetin değerlerinin anlamsızlaştırılmaya çalışıldığı, Parlamentoda birtakım kanunlarla bunun değersizleştirilmeye çalışıldığı ortamdan kurtularak bir an önce bütün arkadaşlarımızı bugünlerin anlamına uygun kutlamaya davet ediyorum. Bütçemizin de bu kapsamda değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Diğer sözlerimi sonra söylemek üzere, bugünün anlamının tekrar tüm Türk milletimize hayırlı olması dileğiyle, inşallah, Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100'üncü yılında önce lider ülke 2023'te, sonra 2053'te de süper güç olma yolunda çalışmalara enerjimizi harcamamız gerekir diyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Aslanoğlu, buyurun lütfen.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – İstemiyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır efendim. Sözümü kesip bir başkasına verme usulü yok efendim.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, ben bir şeyi konuşurken benim sözümü kesip bir başkasına verme usulünü bugün ilk defa...

BAŞKAN – Burada bugüne kadar benim...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Size olan saygımdan...

BAŞKAN – Buraya...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – İlk defa yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Hayır efendim. Bugün, bakın, Sayın Aslanoğlu, diğer arkadaşlarımızın da konuşmaya başlaması nedeniyle ben de tabii söz aldım, bu konudaki düşüncelerimi ifade ettim. Bu arada Sayın Günel söz istedi ve ona söz verdim. Yani bunun, ona söz verdikten sonra...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Günel benim konuşmamdan sonra söz istedi.

BAŞKAN – Ona söz verdikten sonra sizin böyle bir müdahaleniz oldu. O nedenle ondan sözü almak istemedim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır efendim, ben sözümü bitirmeden Sayın Günel'a söz verdiniz. Böyle bir usul yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Konuşmak...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Söz istemiyorum Sayın Başkan. Söz hakkımı kullanmayacağım ve bu konuyu da sizin ilk defa bir başkasının sözünü kesip bir başkasına verme uygulamanızı da tarihe not düşünüyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, çok teşekkür ediyorum ve birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 10.29

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.32

BAŞKAN: Lütfü ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----0-----

BAŞKAN - Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan; Üçüncü Yasama Yılıımızın 2'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Bugün gündemimizde Maliye Bakanımızın 2013 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı ile 2011 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Tasarılarının Komisyonumuza sunuşu bulunmaktadır.

Değerli üyeler, Sayın Bakana söz vermeden önce 2013 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı ile 2011 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısının Komisyonumuzdaki müzakerelerine ilişkin olarak birkaç hususu okutup oylarınıza sunacağım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim, ona geçmeden önce Sayın Başkan, bir dakikalık usul hakkında bir söz verebilir misiniz?

BAŞKAN – Müzakere programında meydana gelebilecek yer değişiklikleri konusunda...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, özür dilerim, usul hakkında bir söz istedim.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, siz Komisyon üyesi değilsiniz, usul hakkında söz veremem.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben de bir milletvekiliyim. Bu İç Tüzük'ün 31'inci maddesi...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 6

BAŞKAN – “Müzakere programında meydana gelebilecek yer değişiklikleri konusunda Başkanlığa yetki verilmesi...”

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, İç Tüzük’ün 31’inci maddesini okur musunuz?

BAŞKAN – “...2. Komisyonunda konuşma sürelerinin:

- Bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde...”

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, bakın, dinlemek zorundasınız.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar... (CHP sıralarından “Dinlemek zorundasınız!” sesleri)

Değerli arkadaşlar, burada Komisyon...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, siz bu Komisyonunun Başkanı’sınız, ben de bir parlamenterim, parlamenterin görevleri var, Anayasa 87 uyarınca lütfen dinler misiniz? Söz veriyor musunuz?

BAŞKAN – Hayır, efendim vermiyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Neden vermiyorsunuz? Keyfi kullanmazsınız. Siz, Türkiye’yi keyfi olarak idare etmeye çalışıyorsunuz.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Haydi be sen de. Allah Allah, ne alaka ya.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bu keyfiliğinizi Komisyonunda da sürdürüyorsunuz. Lütfen, bu keyfiyetinizden vazgeçin.

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlar, ben şunu ifade edeyim: Bugüne kadar ben tüm Komisyon üyemiz, üyesi olsun veya olmasın tüm milletvekillerimize söz verdim ve vermeye de devam edeceğim ve özellikle sizin yeri ve zamanı geldiğinde konuşmak istediğinizde, ne zaman gelerseniz gelin söz vereceğim. Bugüne kadar verdim, bundan sonra da vermeye devam edeceğim. Kaç kişi gelerseniz gelin, vermeye devam edeceğim ama siz...

Şimdi, efendim bakın “söz verebilir” şeklinde bir ifade var. Bu tamamıyla benim yetkimde olan bir şey ve bugüne kadar usulen, teamülen Komisyon üyesi olmayana usul hakkında söz verilmemiştir. Dolayısıyla, ben size usul hakkında söz veremem ve vermiyorum da efendim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, bakın: “Söz alabilir.” diyor, okur musunuz?

BAŞKAN – O zaman gelin, başkanlığı siz yapın Sayın Tanal. Ben bırakayım, siz yapın.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İktidara gelince, o Başkanlığı biz yapacağız (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Şimdi değerli arkadaşlar... Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Lütfen usul hakkında söz verir misiniz?

BAŞKAN – Sayın Tanal, bakın. (CHP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Burası hukukun konuşulduğu bir yer.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır, siz “Zorundasınız.” diye başladınız kabadayılığa. (AK PARTİ sıralarından “Otur!” sesleri)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bizim...

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Türkçe anlamıyor musun? Japonca mı söyleyelim?

BAŞKAN – Sayın Tanal, bizim Komisyonumuzun çalışma usul ve esasları bellidir. Bugün kadar...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sizin Komisyonunuzun kendine has kuralları yoktur. Bakın, Büyük Millet Meclisinin İçtüzüğü kurallarına bağlı olarak...

BAŞKAN – Bugüne kadar Büyük Millet Meclisinin İçtüzüğü’ne aykırı hiçbir hareket bugüne kadar olmamıştır, olmayacaktır ve şu anda olmuyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Beyefendi, usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN – Ben, size Komisyon üyesi olmamanız nedeniyle usul hakkında söz veremiyorum. Çok özür diliyorum, vermek zorunda da değilim efendim.

Çok teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yanlış usulle girerseniz varacağınız sonuçlar yanlışır.

BAŞKAN – Sayın Tanal, çok teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, bakın, burası...

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Yeter konuşma yeter!

BAŞKAN – Sayın Tanal. Lütfen, arkadaşlar.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Olay mı çıkarmak istiyorsunuz? Türkçe bir şey söyleniyor. Japonca mı söyleniyor?

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Burası bütçe...

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Niye anlamıyorsun Sayın Tanal?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, söz verir misiniz?

BAŞKAN – Sayın Tanal, çok teşekkür ediyorum. Size söz vereceğim ama bütçe görüşmeleri...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, ben esas hakkında söz istemiyorum, usul hakkında istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Tanal, size bütçe görüşmeleri esnasında söz vereceğim. Bugüne kadar tüm...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 7

MAHMUT TANAL (İstanbul) –Sayın Başkan, ben esas hakkında söz istemiyorum, ben usul hakkında istiyorum.

BAŞKAN - Çok teşekkür ediyorum, efendim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, yanlış yapıyorsunuz. Şu anda salonda polislerin ne işi var? Usul hakkında söz istiyorum. Niye bunu yapıyorsunuz? Burası miting alanı mı?

BAŞKAN – Hayır, efendim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Salonda polisin ne işi var?

BAŞKAN –Değerli arkadaşlar, şunu ifade edeyim: Bizim salonumuzda bugüne kadar hiçbir zaman polis olmamıştır ancak...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Buyurun kardeşim, gelip bakar mısınız?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bugüne kadar...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, 31'inci maddede kimlerin burada olup olmadığını yazıyor. Onu hatırlatmaya çalışıyorum.

BAŞKAN –Sayın Tanal, bugüne kadar bizim Komisyon salonumuzda hiçbir zaman polis yer almamıştır ve bundan sonra da almayacaktır. Hiçbir tereddüdünüz olmasın. Elbette sizin sözünüz milletvekillerimizin iradeleri bizler açısından son derece önemlidir. Biz, buna inanıyor ve güveniyoruz da.

Çok teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar,

2013 yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı ile 2011 yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarılarının Plan ve Bütçe Komisyonundaki müzakerelerine ilişkin olarak

1. Müzakere programında meydana gelebilecek yer değişiklikleri konusunda Başkanlığa yetki verilmesi.

2. Komisyonunda konuşma sürelerinin:

- Bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde;

- Komisyon üyeleri için 20 dakika

- Diğer milletvekilleri için 5 dakika

- Bakanlık ve kurum bütçeleri üzerindeki görüşmelerde ise;

- Komisyon üyeleri için 10 dakika

- Diğer milletvekilleri için 5 dakika

ile sınırlandırılması öngörülen sürelerle bağlı kalınması kaydıyla bu sürelerin paylaşılarak kullanılabilmesi,

3. Sayın Bakanların bütçe sunuş konuşmalarının 30 dakikayla sınırlandırılması,

4. Söz ve soru sırasında Komisyon üyelerine öncelik verilmesi,

5. Komisyon üyesi olmayan milletvekillerinin söz kaydının müzakerelerin başlamasını takiben iki saat içerisinde, bizzat Başkanlığa başvurmak suretiyle yapılması,

6. Soru sorma süresinin Komisyon üyeleri için 10 dakika, diğer milletvekilleri için 5 dakika olmak üzere 15 dakikayla sınırlandırılması,

7. İhtüzüğün 33'üncü maddesine göre tam olarak tutanak tutulması,

8. Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı görüşmeleri sırasında bağlı cetvellerde veya Hazine yardımlarında ihtiyaç duyulabilecek teknik düzeltmelere ilişkin olarak Başkanlığa yetki verilmesi,

9. Gerekli hâllerde ivediliği olan Tasarı ve Tekliflerin de Komisyon gündemine alınıp müzakere edilmesi,

Hususlarını oylarınıza sunuyorum:

Kabul edenler...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Önergeyi bize dağıtın.

BAŞKAN – Yapacaksınız efendim vereceğim. Oylamadan önce vereyim efendim.

Sayın Aslanoğlu, buyurun lütfen.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan. Bir: Sayın Bakanlara otuz dakikayla sınırlandırılmasına teşekkür ediyorum ancak Komisyon üyesi arkadaşların on dakikalık görüşme süresinin on beş dakika olması yönünde bir, arkadaşlarımın takdirine sunuyorum ve sizin takdirinize sunuyorum yani tümü üzerindeki yirmi dakikanın da yirmi beş dakikaya bir defa olmak kaydıyla ve on dakika olan sürenin on beş dakikaya...

Ayrıca bütçe görüşmeleri sırasında bir başka yasanın araya girmesinin etik olarak bugüne kadar belki siz uyguladınız ama biz bunu etik bulmuyoruz. Bütçe görüşmeleri biter başka yasalar o zaman gelebilir. Zaten sabah 10 her gece 3'te çıkacağız Sayın Başkan. Bu nedenle bir başka yasanın da bütçe görüşmeleri sırasında ilave edilmesini etik olarak uygun görmüyoruz. Ben bir kez daha bu kararınızın bu şekilde gözden geçirilmesini rica ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aslanoğlu.

Sayın Gümüş veya Kurt.

Sayın Kazım Kurt buyurun lütfen.

KAZIM KURT (Eskişehir) – Sayın Başkanım teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 8

Şimdi, bu önergeyi tabii, veren arkadaşlarımız hangi mantıkla hareket etti, onu bilemiyorum ama önemli olan burada sağlıklı bir biçimde bütçenin tartışılması. Eğer bunu sağlıklı bir biçimde tartışacak isek oy çoğunluğuna güvenerek emri vakilerle bizim karşımıza gelmeyin lütfen. Bu çalışmaları belli bir saatte bitirelim çünkü şimdi verdiğiniz bu belgeleri inceleyip ertesi gün tekrar değerlendirerek karşınıza gelmek durumundayız. Belgeleri önceden sunmadığınız için bir sıkıntı yaşıyoruz. Bir de gece 3'e 4'e kadar çalıştığımız zaman ertesi gün bu sağlıklı çalışmayı gerçekleştirme şansımız olmuyor. Toplantıların bitimi için bir saat koymanızı öneriyorum ve bu konuda bizim çalışma koşullarımızın kollanması gerektiğini ve Başkan olarak da bundan sizin sorumlu olmanız gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kurt teşekkür ediyorum.

Öncelikle şunu ifade edeyim Sayın Aslanoğlu'nun dile getirdiği hususla ilgili olarak: Zorunlu hâller söz konusu olabilir dolayısıyla, bu yönde zorunlu, aniden, acilen çıkması gereken bir tasarı söz konusu olabilir. Buna yönelik geçmişte yapılan uygulamalarda bu şekilde böyle bir yetki alıyoruz ama zorunlu olmadıkça zaten bütçeyi bölme gibi bir eğilimimiz hiçbir zaman söz konusu olamaz, olmamalı da diye düşünüyorum.

Diğer iki husus Sayın Aslanoğlu'nun dile getirdiği Komisyon üyeleri için bütçenin tümü üzerinde yirmi dakika.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yirmi beş dakika.

BAŞKAN – Yirmi beş dakikaya çıkarılması talebi. Zaten biz, diğer taraftan bakanlık görüşmelerinde on dakikanın on beş dakikaya çıkarılması talebi var. Sayın Aslanoğlu, değerli üyelerimiz sizler de biliyorsunuz, ben gereken müsamahayı zaten gösteriyorum yani bugün işte yirmi dakika, yirmi beş dakika konuşmak isteyene hatta zaman zaman yarım saat konuşmak isteyene bile müsamaha gösteriyoruz. Bu konuda yine esnek olacağız hiçbirinizin kaygısı, tereddüdü olmasın. Son derece esnek olacağız, bugüne kadar olduğu gibi bu yıllardan beri gelen bir usul. Dolayısıyla, bu usulü devam ettirelim ama ben yine esnek olacağım...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bu sözünüz üzerine teklifimi geri çekiyorum.

BAŞKAN – ... ve size bu müsamahayı göstereceğim efendim. O konuda hiçbirinizin kaygısı olmasın.

Süre konusunda da Sayın Kurt şunu ifade edeyim: Haklısınız, doğru bir talep, haklı bir talep ama takdir edersiniz ki yani şimdi, biz saat 12 dediğimiz zaman eğer saat 12'de bitiremezsek ertesi gün başka bir bakanlığın bütçesi başlıyor, böyle bir sıkıntı yaşıyoruz ama bunu şöyle yapalım: Biz o gün kendimiz birlikte Komisyon üyelerimiz bir mutabakata varalım, diyelim ki: "Bugün şu saatte bitirelim ve o mutabakata hep birlikte uyalım." ben buna razıyım yani kaç diyorsanız, ona uymaya razıyım. O konuda gereken hassasiyeti de göstereceğim.

Evet, değerli arkadaşlar, bahsetmiş olduğum hususları oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Biz de burada söz istiyorum.

BAŞKAN – Pardon, çok affedersiniz.

Buyurun Sayın Günal.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben her zaman olduğu gibi düğmeme basıp orada bekliyorum onun için öncelikle Sayın Aslanoğlu'nun söz sırasını almak gibi bir kastım olma şansı yok.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Oldu.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hiç kimsenin de olmaz. Benim ancak hakkım yenirse o zaman ayağa kalkıp zaten hakkımı talep ederim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Günal, ben kimsenin hakkına tecavüz etmem.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan bana: "Buyurun Sayın Günal" dediği için ben de başladım.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ama benim konuşmamım bitmediğini bildiğiniz hâlde...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Aslanoğlu, ben sizin polemiklerinize malzeme olmam. Siz kendi polemizi Adalet ve Kalkınma Partisiyle yaparsınız. Tahterevallı siyasetinin de aleti olmayız. Lütfen.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bir dakika. Sayın Günal, siz ortak siyaset yapıyorsunuz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tam tersine, tahterevallı siyaseti bizi bağlamıyor.

BAŞKAN – Sayın Günal teşekkür ediyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ben polemik yapmıyorum. Biz medeni bir şekilde söz hakkımın kesildiğini ve konuşmam gerektiğini...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Aslanoğlu sizi beklediler, bana konuşun deyince ben konuşurum. Siz konuşursunuz, konuşmazsınız, protesto edersiniz o bizim işimiz değil.

Sayın Başkanım, öncelikle geçmiş dönemde söylediğimiz biran önce bu raporların bize önceden gönderilmesi hususu vardı, onun için o konuda Sayın Bakanlığa yine ve arkadaşlardan ilgili kurumlardan istirham ediyorum. Ben, her zaman dediğim gibi "Düğmeme basıyorum, söz verilirse bekliyorum." bakın, siz söze geçiyorsunuz ancak o zaman uyardım, bizim hakkımız yenmediği sürece Milliyetçi Hareket Partisi olarak kimsenin de karşısında söz söylemeyiz ancak hakkımızı da yedirmeden sıramızın gelmesini bekler, konuşuruz.

Çok teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 9

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum. Sayın Aslanoğlu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Biz polemik yapmayız, biz gerçekleri söyleriz. Eğer siz bu gerçekleri görmüyorsanız o da sizin takdiriniz.

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, özür dilerim. Biz burada söz istiyoruz, siz bizi göremiyorsunuz burada oylamaya sunuyorsunuz. Ben parlamenterim burada...

BAŞKAN – Evet, şimdi...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, önergeyle ilgili söz verir misiniz?

BAŞKAN – Sayın Tanal, ne zaman Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi olursunuz, o zaman usule ilişkin olarak istediğiniz kadar, istediğiniz zaman söz veririz. Usulden kasıt nedir? Sayın Tanal usulden kasıt nedir? Bu Komisyona ilişkin olarak dile getirilmesi gereken hususlardır. Dolayısıyla, burada bu Komisyonun üyesi olan arkadaşlarımızın usule ilişkin olarak her zaman söz almak hakkı vardır ve istediği kadar Komisyon üyelerimize de söz veriyorum ve vereceğim bundan sonra da.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki, siz bana nasıl söz vereceksiniz?

BAŞKAN – Ama Komisyon üyesi olmayan bir arkadaşla usulen söz vermem mümkün değil ancak bütçe...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hukuksal dayanağını söyler misiniz bana?

BAŞKAN – Bakanlıklara ilişkin olarak söz talep ederseniz, bu tamamıyla benim yetkimde olan bir husus ve bugüne kadar oluşan teamüllere yönelik olarak böyle bir davranış içerisinde bulunuyoruz ve çok teşekkür ediyorum efendim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İç Tüzük'te olmayan bir yetkiyi kendinize alıyorsunuz.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Sen de geldin, Plan Bütçeyi sabote ediyorsun.

BAŞKAN – Evet, lütfen...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Siz de hukuktan nasibinizi almamışsınız, bilgisizsiniz.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Sen çok aldığın için belli oluyor!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – O yüzden söylemeye çalışıyorum.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Fazlasıyla almışsın!

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Siz tabii hukuktan nasibinizi almamışsınız, almış olsaydınız bu hukuksuzluğa göz yummazdınız.

BAŞKAN – Sayın Tanal, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Bakana söz veriyorum sunumuyla ilgili olarak.

Buyurun Sayın Bakan.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yarım saat mi?

BAŞKAN – Şöyle: Maliye Bakanlığının bütçenin geneli üzerinde olması nedeniyle bir saat on beş dakika süre veriyorum Sayın Bakana.

Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) - Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyor, geçmiş mübarek Kurban Bayramı'nızı ve 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nızı en içten dileklerle kutluyorum.

17 Ekim 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulan 2013 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2011 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısının görüşmelerine bugün başlıyoruz.

Her iki Tasarının, Komisyonunuzun yapacağı yoğun ve özverili çalışmalarla değerlendirileceğine ve en iyi şeklini alarak Genel Kurula sunulacağına dair inancım tamdır.

Sayın Başkan ve Komisyonun değerli üyeleri, yapacağınız değerli katkılar için sizlere şimdiden teşekkür ediyorum.

Ülkemizin imkan ve ihtiyaçları doğrultusunda, orta ve uzun vadeli hedeflerimize bir adım daha yaklaşabilmek için hazırladığımız 2013 yılı bütçesinin, ülkemize ve milletimize hayırlar getirmesini dileyerek sunumuma başlıyorum.

Sayın Başkan, değerli üyeler; ilk olarak dünya ve Türkiye ekonomisinin görünümü ile...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir dakika çok derin bir uğultu var arkadaşlar. Lütfen sessizlik...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) - ...ilgili değerlendirmeler yapacağım. Daha sonra 2011 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı ve 2013 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi hakkında sizlere bilgi vereceğim.

Sayın Başkan, değerli üyeler; küresel finansal krizin başlangıcından bu yana yaklaşık beş yıl geçmesine rağmen dünya ekonomisinde istikrar hâlâ sağlanamamıştır, belirsizlikler devam etmektedir. Gelişmiş ekonomilerde zayıf büyüme ve yüksek işsizlik ortamı sürerken Avro bölgesi kamu borç krizi bir güven bunalımına dönüşmüştür. Gelişmiş ülkelerin yaşadığı bu sorunlar küresel görünümü olumsuz yönde etkilemektedir. Nitekim, birçok ülke ve uluslararası kuruluş büyüme tahminlerini aşağı doğru revize etmiştir. IMF, Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'nda yayımladığı tahminlerini

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 10

2012 yılı için 0,7; 2013 yılı için de 0,9 puan aşağı yönlü revize etmiştir. Buna göre küresel büyümenin 2012 ve 2013 yıllarında sırasıyla yüzde 3,3 ve yüzde 3,6 olması tahmin edilmektedir. Bu oranlar kriz öncesi küresel ekonomide görülen yüzde 5,0-5,5'lük büyüme oranlarının oldukça altındadır. Benzer şekilde, 2011 yılında yüzde 1,6 büyüyen gelişmiş ekonomilerin 2012 ve 2013 yıllarında potansiyelin altında kalarak, yüzde 1,3 ve yüzde 1,5 büyümesi beklenmektedir.

Dünya ekonomisinin yüzde 21'ini oluşturan Amerika Birleşik Devletlerinde, nispi iyileşmeye rağmen büyüme hâlâ potansiyelin altında seyretmektedir. İş gücü piyasası ve iç talepteki zayıf gidişat büyümenin bir süre daha ılımlı seyredeceğini göstermektedir. 2011 yılında yüzde 1,8 büyüyen ABD ekonomisinin bu yıl yüzde 2,2, önümüzdeki yıl ise yüzde 2,1 büyümesi beklenmektedir.

Dünya ekonomisinin yüzde 19'unu oluşturan avro bölgesinde ise sorunlar hâlâ devam etmektedir. 2011 yılında yüzde 1,4 oranında büyüyen avro bölgesinin 2012 yılında yüzde 0,4 daralması, 2013 yılında ise yüzde 0,2'lik büyüme ile neredeyse yerinde sayması beklenmektedir. Bölge ekonomisinin 2007 yıl sonundan bu yana yüzde 1,9 oranında küçüldüğü göz önüne alınırsa krizin bölge üzerindeki etkisi daha iyi anlaşılacaktır.

Gelişmiş ülkelerdeki sorunlar gelişmekte olan ülkeleri de ticaret, finansman ve beklentiler kanalı ile olumsuz yönde etkilemektedir. Gelişmekte olan ülkelerde ekonomik büyüme bu yılın ilk yarısında büyük oranda yavaşlamıştır. Çin ve Hindistan gibi büyük ekonomilerde büyüme, bu yılın ilk yarısında sırasıyla yüzde 7,9 ve yüzde 5,4 seviyelerine gerileyerek son üç yılın en zayıf performansını göstermiştir. Bu çerçevede, 2011 yılında yüzde 6,2 oranında büyüyen gelişmekte olan ekonomilerin 2012 ve 2013 yıllarında sırasıyla yüzde 5,3 ve 5,6 büyüyeceği tahmin edilmektedir.

Küresel yavaşlamaya paralel olarak dünya ticaret hacmindeki artış da ivme kaybetmiştir. 2011 yılında yüzde 5,8 büyüyen küresel ticaretin 2012 yılında sadece yüzde 3,2 oranda artması beklenmektedir. Küresel ticaret hacminin önümüzdeki yıl bir miktar hızlanarak yüzde 4,5 oranında gerçekleşmesi tahmin edilmektedir.

Gelişmiş ekonomilerde büyüme zayıf seyrederken işsizlik son on yılın en yüksek seviyelerindedir. Avro bölgesinde 2007 yıl sonunda yüzde 7,4 olan işsizlik oranının 2012 yılında yüzde 11,2'ye, 2013'te ise yüzde 11,5'e yükselmesi beklenmektedir. Hatta bu yıl, İspanya ve Yunanistan gibi ülkelerde işsizlik oranı yüzde 25'ler gibi rekor seviyelere de çıkmıştır. ABD'de ise 2007 yılında yüzde 5 olan işsizlik oranının, 2012 ve 2013 yıllarında yüzde 8'in üzerinde kalacağı tahmin edilmektedir.

Küresel kriz sonrası yaşanan ekonomik daralma ve kamunun üstlendiği yükümlülüklerle birlikte gelişmiş ekonomilerde mali dengeler bozulmuş, kamu borçları rekor seviyelere çıkmıştır. Ayrıca, kamu borcunun önemli bir kısmının bu ülkelerin bankacılık sistemi tarafından tutulmasıyla da sistem bir kısır döngü içerisine girmiştir. Bu durum zaman zaman küresel finansal istikrarı tehdit etmektedir.

Öte yandan, bu ülkelerdeki düşük büyüme ortamı mali istikrarı sağlamak için gereken politikaları uygulamayı zorlaştırmaktadır. Bütçe açığının GSYH'ya oranı, zirve yaptığı 2009 yılından bu yana Amerika Birleşik Devletleri'nde 4,6, puan, avro bölgesinde ise 3,1 puan düşmesine rağmen hâlâ kriz i seviyelerin 3 ile 6 puan üzerindedir.

Benzer şekilde borçluluk oranları da artmaya devam etmektedir. 2012 yılında borcun GSYH'ya oranı, 2007 yılına göre, ABD'de 40 puan artarak yüzde 107,2'ye, avro Bölgesi'nde ise 27,2 puan yükselerek yüzde 93,6'ya çıkmıştır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; tüketici enflasyonu 2011 yılında gelişmiş ekonomilerde yüzde 2,5, gelişmekte olan ekonomilerde ise yüzde 6,6 olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılında ABD ve Hindistan'da görülen kuraklık küresel gıda fiyatlarında, jeopolitik riskler ise enerji fiyatları üzerinde önemli bir baskı oluşturmuştur ancak küresel ekonomik faaliyetlerdeki durgunluğun belirleyici olması sebebiyle yıl sonunda enflasyonun gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomilerde sırasıyla yüzde 1,7 ve yüzde 6,2'ye gerileyeceği öngörülmektedir. 2013 yılında ise gelişmiş ekonomilerde enflasyonun yüzde 1,7 seviyesinde seyretmesi, gelişmekte olan ekonomilerde ise bir miktar daha düşerek yüzde 5,7 civarında olacağı tahmin edilmektedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; küresel finansal krizin ana sebeplerinden biri olan küresel makroekonomik dengesizlikler devam etmektedir. Kriz öncesi dönemde başta Çin olmak üzere yüksek cari fazla veren Rusya, Almanya, Körfez ve gelişmekte olan Asya ülkelerinde büyüme hâlâ dış talep ağırlıklıdır. Öte yandan ABD ve İngiltere olmak üzere birçok gelişmiş ülke ve Türkiye gibi bazı gelişmekte olan ülkeler yüksek cari açık vermektedir.

Küresel makroekonomik dengesizliklerin azaltılması için tasarruf fazlası olan ülkelerin iç talebi canlandırması, tasarruf açığı olan ülkelerin ise cari açığı kontrol altına almaları gerekmektedir ama bunun böyle olmadığını tabii ki görüyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; krizde yaşananları ve karşı karşıya olduğumuz riskleri değerlendirirken en önemli referans belki de 1929 buhranıdır. "Büyük Buhran" olarak adlandırılan 1929 krizinde dünya ekonomisi kriz öncesi seviyelere göre yüzde 12,6, ABD ekonomisi ise yüzde 26,7 oranında küçülmüştür. Küresel finansal krizde ise dünya ekonomisi yüzde 4,6, ABD yüzde 4,9 daralmıştır.

Küresel finansal krizin küresel buhrana dönüşmesini engelleyen en büyük faktör, ülkelerin ekonomi politikalarını küresel koordinasyon ve işbirliği içerisinde en azından bir süre de olsa bu şekilde belirlemeleri olmuştur.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 11

Her ne kadar küresel finansal kriz “Büyük Buhan” kadar derin olmasa da etkilerinin daha uzun süre hissedileceği artık tartışılan noktalardan birisi hâline gelmiştir. Büyük Buhan sonrası küresel ekonominin kriz öncesi seviyeyi yakalaması yaklaşık yedi yıl almıştı. IMF, küresel kriz sonrası kırılğan bir yapıda devam eden toparlanma sürecinin 2018 yılına kadar süreceğini tahmin etmektedir yani bu krizden çıkışın belki on yılı alacağı öngörülmektedir.

Bu çerçevede, Türkiye ekonomisini de çok yakından ilgilendiren küresel ekonominin önündeki temel riskleri özetlemem gerekirse avro bölgesinde devam eden borç sarmalı ve güven sorunu Amerika Birleşik Devletleri’ndeki mali belirsizlikler, gelişmekte olan ülkelerde büyümenin sert biçimde yavaşlaması riski, jeopolitik risklere bağlı olarak yüksek seyreden emtia fiyatları.

Sayın Başkan, değerli üyeler; şimdi de Türkiye ekonomisinin görünümü ile ilgili bir değerlendirme yapmak istiyorum.

Küresel ekonomide vurguladığım belirsizlikler devam ederken Türkiye ekonomisinde yumuşak iniş süreci başarıyla devam etmektedir. Yumuşak iniş olarak adlandırdığımız bu süreç, büyüme kompozisyonunun iç ve dış talep arasında dengelenmesi, cari açığın daralması ve enflasyonist baskıların azalmasıdır.

Bildiğiniz üzere, kriz sonrası dönemde Türkiye ekonomisi güçlü bir büyüme süreci yaşamıştır. 2010-2011 yıllarında ortalama yüzde 8,8 büyüyen Türkiye ekonomisi global büyüme liginde üst sıralarda yer almıştır ve sabit fiyatlarla kriz öncesini 100 alırsanız, 114 seviyesine kadar çıkmıştır. Ancak kriz sonrası dönemde büyümenin motoru olan iç talep yüzde 10,3 ile normalin oldukça üzerinde büyümüştür. Yurt içi tasarruflarımızın yetersiz oluşu ve dış finansmana erişimin kolaylaşması da cari açığı yüksek seviyelere çıkarmıştır bu dönemde.

Sayın Başkan, değerli üyeler; cari açığı kontrol altına almak için geçen yıl ekonomi yönetimi olarak bazı önemli adımlar attık. Bu çerçevede, Merkez Bankamız para politikasını sıkılaştırdı, biz ithalatın artış hızını sınırlayan bazı spesifik vergisel önlemler aldık, BDDK da makro-ihtiyati uygulamalarıyla bu sürece destek verdi.

Alınan bu önlemler neticesinde ekonomimiz 2011’in ikinci yarısından itibaren bir yavaşlama sürecine girmiştir. Bu süreçte iç talep yavaşlarken dış talep büyümenin kaynağı hâline gelmiştir. Geçen yılın ilk yarısında nihai iç talep büyümeyi 15,3 puan artırırken dış talep 5,3 puan azaltmıştı. Yumuşak iniş sürecine bağlı olarak bu yılın ilk yarısında iç talebin büyümeye katkısı -0,5 puan olurken net ihracatın katkısı 5,1 puana yükselmiştir.

Yılın ikinci yarısına dair son göstergeler iç talepte ılımlı bir toparlanmayı işaret etmektedir. Mevsimsellikten arındırılmış verilere göre, Ekim ayında reel kesim güven endeksi bir önceki aya göre 4 puan, imalat sanayi kapasite kullanım oranı da 0,3 puan artmıştır. Benzer şekilde, imalat sanayi sektöründeki PMI endeksi de Eylül ayında 50 seviyesinin üstüne çıkarak sanayi üretimindeki artışın canlanmaya başladığını göstermektedir.

Bu gelişmelere paralel olarak, 2012 yılında ekonomimizin yüzde 3,2 oranında büyümesini öngörüyoruz. Bu oran geçen yıl Orta Vadeli Programda (OVP) öngördüğümüz yüzde 4’ün 0,8 puan altındadır. Yaşanan küresel yavaşlama dikkate alındığında bu farkın makul bir sapma olduğu görülecektir. Nitekim IMF geçen yıla göre 2012 büyüme tahminlerini geliştirmekte olan ülkelerde ortalama 0,8 puan aşağı çekmiştir. Buna rağmen Türkiye IMF tahminlerine göre, bu yıl Avrupa’da Letonya ve Kosova’dan sonra en hızlı büyüyen ülke olacaktır. Bu yılki büyüme oranımız geliştirmekte olan Avrupa ülkelerinin yüzde 2’lik büyümesinden daha yüksek, Latin Amerika’nın yüzde 3,2’lik büyümesiyle başa baş, geliştirmekte olan Asya’nın yüzde 6,7’lik büyümesine göre de oldukça düşük kalacaktır.

2013 yılında büyümenin yüzde 4’e çıkmasını öngörüyoruz. Daha sonraki yıllarda orta-uzun vadeli hedefimiz olan yüzde 5’e çıkacağını tahmin ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Türkiye cari açık gibi önemli bir ekonomik sorunu krize dönüştürmeden yönetmiştir. Yüksek seviyelere çıkan cari açığı, uyguladığımız doğru makroekonomik politikalarla kontrol altına aldık. 2011 yılı Ekim ayında zirve yaparak 78,6 milyar dolara yükselen on iki aylık cari açık bu yılın Ağustos ayında 59 milyar dolara gerilemiştir. Yılın son çeyreğinde, iç talepteki toparlanmaya bağlı olarak cari açığı azaltma hızının bir miktar yavaşlamasını bekliyoruz. Bu çerçevede, cari açığın yıl sonunda 58,7 milyar dolar, millî gelire oran olarak da yüzde 7,3 olarak gerçekleşmesini bekliyoruz.

Cari açığı azaltma, yüksek seviyelerde seyreden petrol fiyatları ile en büyük ticari ortağımız AB’nin resesyonda olmasına rağmen gerçekleşmiştir.

Bu yıl ham petrol fiyatları ortalama 112 dolar gibi yüksek bir seviyede seyretilmiştir. Dolayısıyla Ağustos ayı itibarıyla on iki aylık enerji ithalatımız 58,8 milyar dolara yükselmiştir. Nitekim enerji dışı cari açığı azaltma daha belirgin olmuştur. 2011 yılı Ekim ayında 33 milyar dolara yükselerek zirve yapan on iki aylık net enerji dışı cari açık, 2012 yılı Ağustos ayında 7,3 milyar dolara gerilemiştir. Ancak tabii ki cari açık hâlâ yüksektir. Orta-uzun vadede bunun daha da aşağı çekilmesi için tabii ki yapısal reformlarla bunun sağlanması için çaba göstermeye devam etmemiz gerektiği de açıktır.

Dış ticaretteki pazar ve ürün çeşitliliği AB borç krizinin Türkiye üzerindeki etkisini azaltmıştır. AB’ye yaptığımız ihracat bu yılın ilk sekiz ayında yüzde 9,4 oranında azalarak toplam ihracatımızın yüzde 38,2’sine gerilemiştir. Kriz öncesi bu oran yüzde 56’lar civarındaydı. Buna karşılık, özellikle Kuzey Afrika ve Orta Doğu ülkelerine yönelik ihracatta yaşanan artışla birlikte toplam ihracat kriz öncesi seviyenin yüzde 10,5 üzerine çıkmıştır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 12

Cari açıktaki iyileşmenin yanı sıra uyguladığımız politikalar sayesinde döviz rezervlerimizi de güçlendiriyoruz. 2007 yıl sonunda 74 milyar dolar civarında olan altın dâhil brüt döviz rezervlerimizi Ekim 2012 itibarıyla 114,6 milyar dolara yükselttik.

Cari açık açısından bir perspektif vermem gerekirse, GSYH'ye oran olarak önümüzdeki yıl yüzde 7,1; sonraki yıl yüzde 6,9 ve 2015 yılında da yüzde 6,5'luk bir cari açık tahminimiz bulunmaktadır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; yumuşak iniş sürecine paralel olarak enflasyonist baskılar da azalmıştır. Geçen yıl sonunda yüzde 10,5'e yükselen enflasyonun bu yıl sonunda kurdaki istikrar ve iç talepteki zayıflamayla birlikte yüzde 7,4'e, önümüzdeki yıl ise yüzde 5,3'e gerilemesini bekliyoruz. Ancak başta gıda ve petrol olmak üzere emtia fiyatlarındaki yükselme eğilimi enflasyon görünümü üzerinde bir risk oluşturmaktadır.

Enflasyonu tek hanelere indirerek tarihî bir başarıya imza attık. Orta-uzun vadede hedefimiz, enflasyonun düşük tek hanelerde gerçekleşmesidir; çünkü fiyat istikrarı büyüme potansiyelini artıran önemli bir faktördür. Enflasyonun düşük, tek haneli rakamlara indirilmesi mikro düzeyde birçok yapısal reformu da gerektirmektedir. Bu konuda çabalarımıza devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; önümüzdeki dönemde büyümemizi destekleyecek önemli unsurlardan biri son yıllarda yakaladığımız güçlü istihdam artışıdır. Küresel kriz sonrası toparlanmanın başladığı 2009 yılından bu yana 4,2 milyon net istihdam yarattık. İş gücüne katılım oranının arttığı bir dönemde işsizliği azaltmayı başardık. Nitekim 2009 yılında yüzde 14 olan işsizlik oranı, Temmuz 2012'de yüzde 8,4 ile son on yılın en düşük seviyelerindedir. Mevsimsel etkilerden arındırılmış işsizlik oranı ise yüzde 9,1 civarındadır.

Türkiye'yi diğer ülkelerle karşılaştırdığımızda aslında istihdamda önemli bir başarının yakalandığı ortadadır. Türkiye, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün verilerine göre krizden çıkış sürecinde işsizliği en hızlı düşüren ülke olmuştur. Kriz sonrası dönemde birçok ülkede işsizlik oranlarının arttığı dikkate alındığında, ülkemizin istihdam yaratmadaki başarısı daha iyi anlaşılacaktır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Hükümet olarak her zaman mali disipline önem verdik; çünkü sürdürülebilir yüksek büyüme için ekonomik istikrar ve güven ortamının rolü aşikârdır ama bunlar için de mali disiplinin önemi gerçekten büyüktür. Bugün birçok gelişmiş ülkede borç krizi yaşanırken Türkiye'de kamu borçlarının sürdürülebilirliğine ilişkin tereddütler kalmamıştır.

Çok değil, bundan on yıl önce, genel devlet bütçe açığının GSYH'ye oranı yüzde 11 civarındaydı. Piyasalarda, Türkiye'de kamu borçlarının sürdürülebilir olmadığı kanısı hâkimdi. 2012 gibi nispeten sıkıntılı bir yılda dahi genel devlet bütçe açığının GSYH'ye oranının yüzde 1,6 olarak gerçekleşmesini öngörüyoruz. Bu oran, yıl sonu için tahmin edilen yüzde 5,3'lük OECD ortalamasının da üçte 1'inden azdır. Ayrıca, genel devlet açığının GSYH'ye oranını önümüzdeki dönemde azaltmaya devam ederek 2015 yılında yüzde 0,9'a indirmeyi hedefliyoruz.

Ülkemizde kamu borç stokunu bir sorun olmaktan çıkarmış olmak hakikaten önemli bir kazanımdır. 2002 yılında yüzde 74 olan kamu borç stokunun GSYH'ye oranını 2011 yılında yüzde 39,2'ye düşürdük. Bu oran yüzde 60'luk Maastricht Kriterinin yaklaşık 21 puan altında, OECD ortalamasının ise yarısından azdır. Kamu borç stoku oranını, 2012'de yüzde 36,5'e, 2015'te de yüzde 31'e indirmeyi hedefliyoruz.

2002 yılında yüzde 61,5 olan kamu net borç stokunun GSYH'ye oranı 2012 yıl sonunda yaklaşık yüzde 20'ye düşecektir. Diğer yandan, uluslararası piyasalarda borç alan ülke olmaktan çıkıp net borç veren ülke hâline geldik. Haziran itibarıyla kamu net dış borç stoku -3,5 milyar TL'dir.

AK PARTİ Hükümetleri öncesinde hem borcun faizi hem de faiz ödemelerinin bütçe içindeki payı çok yüksekti. 2002 yılında reel faiz oranları yüzde 25 civarında, faiz giderlerinin toplam bütçe gelirlerine oranı ise yüzde 65 seviyesindeydi. Mali disiplin sayesinde reel faiz neredeyse sıfırlanmış, bütçeden faiz harcamalarına ayrılan pay ise yüzde 15'er civarına düşmüştür.

Bu rakamlar, Türkiye'ye küresel arenada önemli ölçüde kredibilite sağlamaktadır. Bu kredibilitede 2002'den bu yana uyguladığımız ihtiyatlı maliye politikalarının tabii ki büyük rolü olmuştur. Sağladığımız siyasi istikrar ve güven ortamı sayesinde küresel kriz yılı olan 2009 hariç on yıldır kamu mali dengelerinde önemli iyileşmeler sağladık.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Türkiye ekonomisinin temel güç ve dayanıklılık alanlarından biri de sağlam bankacılık sektörüdür. 2000'li yılların başında yapılan reformlara ilaveten, tabii ki AK PARTİ Hükümetleri döneminde başarılı uygulamalar sayesinde küresel kriz ve sonraki dönemde, Türkiye'nin güçlü çıkışını destekleyen önemli unsurlardan birisi, bankacılık sektörü olmuştur. Ama hatırlarsınız 1994 ve 2001 krizlerinin merkezinde bankacılık sektörü tabii ki yer almıştı.

Gelişmiş ve gelişmekte olan birçok ülkenin kriz sonrası dönemde başladığı stres testlerini 2004 yılından beri sürekli uyguluyoruz. Ayrıca, bankacılık sektörümüzü, risklere karşı daha iyi korumak için hedef sermaye yeterlilik oranını 2006'dan bu yana yüzde 12 seviyesinde tuttuk.

2008 yılından bu yana bankaların kâr dağıtımını BDDK'nın yakın takibine aldık. Böylece, bankaların bilançolarında önemli tutarda yedek akçe oluşumunu sağlayıp sektörün öz kaynak yapısını koruyoruz. Bunların yanı sıra,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 13

Hükûmetlerimiz döneminde sağlanan makroekonomik istikrar ve güçlü büyüme de bankaların sağlıklı bir yapı kazanmasında önemli bir rol oynamıştır.

Bütün bu sağlıklı uygulamalar sayesinde bankalarımız küresel krize hazırlıklı girmişlerdir. Krize rağmen bugün bile bankaların sermaye yeterlilik oranları Basel II'de belirtilen yüzde 8'in 2 katından yüksek bir düzeydedir.

Türk bankacılık sistemi kriz sonrası dönemde hızla büyümeye tabii ki devam etmiştir. Burada, tabii önemli olan kredilerdeki bu hızlı artışa rağmen bankacılık sektörünün aktif kalitesinin iyileşmeye devam ediyor olmasıdır. Bu dönemde krediler yıllık ortalama yüzde 30 civarında artmış, ancak kredilerin takibe dönüşüm oranı Ağustos 2012 itibarıyla yüzde 2,8'lik bir düşük seviyede kalmıştır. Oysa 2011 yılı sonunda bu oran Avrupa Birliğinde ortalama yüzde 6,1; Amerika Birleşik Devletleri'nde yüzde 4,7; OECD ülkelerinde ise ortalama yüzde 3,2 olarak gerçekleşmiştir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; hane halkı yükümlülükleri son dönemde artmıştır. Hane halkı yükümlülüklerinin GSYH'ye oranı, bu istatistiklerin hesaplanmaya başlandığı 2006 yılında yüzde 10,1 iken, 2011 yıl sonunda yüzde 19,5'e yükselmiştir. Ancak hane halkı yükümlülüklerinin artış hızı, uyguladığımız makroekonomik politikalar ve makro-ihiyati tedbirlerin sayesinde, geçen yılın ikinci yarısından itibaren yavaşlamıştır. Ayrıca 2011 yıl sonu itibarıyla, hane halkı yükümlülüklerinin GSYH'ye oranı yüzde 19,5 ile ortalaması yüzde 66 olan AB ülkelerine kıyasla çok daha düşük bir seviyededir.

Faiz ödemelerinin hane halkı harcanabilir gelir içerisindeki payı harcanabilir gelirdeki iyileşme ve düşük faizler sayesinde yüzde 4,8 seviyesinde kalmıştır.

Türkiye için güçlü hane halkı bilançoları ile bankacılık sektörü, önümüzdeki dönemde iç talebin canlanmasını ve ekonominin büyümesini destekleyecek iki önemli unsurdur.

Sayın Başkan, değerli üyeler; son 10 yıldaki ekonomik istikrarı ve güçlü büyümeyi, sağladığımız siyasi istikrar ve uyguladığımız doğru makroekonomik politikalar ile kararlılıkla yürüttüğümüz yapısal reformlara borçluyuz. Bu sayede son on yıllık dönemde Türkiye ortalama reel olarak yüzde 5,3 civarında büyümüştür. Millî gelirimiz dolar cinsinde 230,5 milyar dolardan 774,2 milyar dolara yükselmiştir. Ülkemiz dolar bazında, tabii ki kişi başına millî gelir olarak da, 3.492 dolardan 10.469 dolara çıkmıştır. Bu çerçevede, Türkiye gelişmiş ülkelerle gelir makasını daraltmıştır. Bu yansıda da görüleceği gibi, 2000'li yılların başında Türkiye'nin kişi başına millî gelirinin satın alma gücü paritesiyle Amerika Birleşik Devletleri ve Avro bölgesiyle karşılaştırmasına baktığımız zaman, Amerika'yla 10 puanlık bir arayı kapattığımızı, Avrupa'yla 15 puanlık bir ara kapatma söz konusudur.

Tabii, gerçekleştirdiğimiz reformlarla ülkemizde kurumsal yapıyı da güçlendirdik, iş yapma ortamını iyileştirdik, Türkiye'ye rekabet liginde basamak atlattık.

Dünya Ekonomik Forumu'nun yaptığı Küresel Rekabet Gücü Endeksinde Türkiye, 2005 yılında 117 ülke arasında 71'inci sıradaydı. Rekabet hâlinde olduğumuz Brezilya, Arjantin, Meksika, Rusya, Hindistan ve Endonezya gibi birçok ülke bizden çok daha iyi konumdaydı. 2012 yılında ise 144 ülke arasında 43'üncü sıraya yükseldik. Biraz önce saydığım tüm bu ülkeleri geride bıraktık. Ayrıca bir önceki yıla göre 16 basamak birden yükselerek küresel rekabet sıralamasında en hızlı yol alan 2'nci ülke olduk. Bu başarıda, Türkiye'nin yakaladığı makroekonomik istikrar, bankacılık ve finans sektörünün sağlam yapısı ve özellikle mal piyasasında ulaştığı rekabet düzeyi ile sağlık, eğitim ve inovasyon alanındaki ilerlemeler olumlu yönde etkili olmuştur.

Benzer şekilde Dünya Bankasının İş Yapma Kolaylığı Endeksinde, Türkiye 2006 yılında 175 ülke arasında 84'üncü sırada iken 2012 yılında 183 ülke arasında 71'inci sıraya yükselmiştir.

Uluslararası Yolsuzluk Algı Endeksinde de önemli mesafeler kat ettik. 2002 yılında 102 ülke arasında 65'inci sıradaydık; yolsuzluk algısı en yüksek olan yüzde 50'lik gruptaydık. 2011 yılında ise 183 ülke arasında 61'inci sıraya yükseldik; yolsuzluk algısı en düşük olan üçte 1'lik gruba girdik. Bütün bu iyileşmeler, ülkemizin önemli bir yapısal dönüşüm içerisinde olduğunu göstermektedir; ancak gelinen noktayı yeterli bulmuyoruz, daha çok gidecek yolumuz var.

Yapısal dönüşüm sayesinde Türkiye'nin küresel ekonomideki rolü giderek artmakta ve küresel yatırımlardan daha büyük pay almaktadır. 1980-2002 döneminde sadece 14,8 milyar dolar doğrudan yatırım çekebilen Türkiye, son on yılda 119,3 milyar dolar doğrudan yatırım girişi sağlamıştır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; tabii ki bütün bu başarı, bu çalışmalar tesadüf değildir. Hükûmetlerimiz döneminde Türkiye'yi refah düzeyi daha yüksek bir toplum hâline getirmek için son on yıllık dönemde birçok alanda önemli reformlara, stratejik yatırımlara ve uygulamalara imza attık. Şimdi bunlardan bir kısmına değinmek istiyorum.

İşsizlik tabii ki Türkiye'nin en önemli sorunlarından bir tanesidir. İşsizliği daha düşük seviyelere indirmek için geçtiğimiz yıllarda birçok tedbir aldık. Kısa vadede işsizliği azaltmak amacıyla aktif iş gücü politikalarını küresel kriz döneminden itibaren artırarak uygulamaya devam ediyoruz.

Bu programlardan yararlanan kişi sayısı 2008 yılında 32 bin iken 2012 yılı ilk dokuz ayında yaklaşık 324 bin olmuştur. Hakikaten, Türkiye, bu alanda çok önemli mesafe kat etmiştir.

Orta vadeli perspektife gelince, tabii burada istihdamı artırmak için arz-talep uyumsuzluğunu gidermeye yönelik çeşitli projeleri son yıllarda hayata geçirdik. 2011 yılında özellikle işsizlerimize beceri kazandırmak amacıyla başlatılan Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri Projesi ile yaklaşık 76 bin kişiye mesleki eğitim verdik ve bu anlamda meslek

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 14

sahibi yaptık. Bununla birlikte tabii ki, bölgesel kalkınma projelerine daha çok kaynak aktardık, oralarda istihdam artışına imkân sağladık.

Yine, yeni teşvik sistemiyle yatırımları ve istihdamı artırma çabası içerisine girdik. Bütün bunlar orta vadeli bir perspektifle attığımız önemli adımlardı.

Tabii 2008 yılında başlattığımız sosyal güvenlik primi işveren hissesinde yaptığımız 5 puanlık indirim devam ettirdik ve bu tabii ki bütçeden yine sağlanan önemli bir teşvik. Özellikle geçtiğimiz dönemde bu 5 puanlık indirimden diğer teşviklerle eş zamanlı yararlanma imkânı da getirdik. Bunu da çok anlamlı buluyorum. Bunun yanı sıra tabii ki gençlerin, kadınların ve mesleki eğitim alan işsizlerin istihdamı hâlinde, sosyal güvenlik primi işveren hissesini 54 aya kadar işsizlik sigortası ile karşılıyor.

Sayın Başkan, değerli üyeler; işsizlik sorununun uzun vadede çözümü için eğitimin hem yaygınlığını hem de niteliğini artırmaya yönelik önemli adımlar atıyoruz, atmaya devam etmemiz lazım. Bu çerçevede Hükümetlerimiz döneminde bütçeden en büyük payı eğitime ayırdık. 2002 yılında bütçeden eğitime 11,3 milyar lira ayrılmış iken bu payı 2012 yılında yaklaşık 5 katına yükselterek 56,4 milyar liraya çıkardık. Böylece bütçeden eğitime ayrılan payı yüzde 9,4'ten yüzde 15,5'e yükselmiş oldu.

Ülkemizde 25 yaş üstü nüfusun okulda geçirdiği süre ortalama 6,5 yıldır. Bu süre OECD ülkelerinde ortalama 11 yıldır. Bu yıl uygulamaya koyduğumuz yeni sistemle zorunlu eğitim süresini 8 yıldan 12 yıla çıkardık. Orta-uzun vadede böylece Türkiye'de ortalama okula devam etme süresini uluslararası seviyelere yükseltmeyi ümit ediyoruz.

Hükümet olarak tabii ki eğitimde kaliteye de önem veriyoruz ve bu çerçevede FATİH Projesi'nin uygulamasını bu sene hızlandıracakız.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Hükümetlerimiz döneminde altyapıya da çok önem verdik. Sizleri detaylara boğmak istemiyorum ama hakikaten altyapıyı biz önceliklendirdik. Bu alana çok önemli kaynak ayırdık, ayırmaya da devam ediyoruz.

Yine, enerji ithalatı önemli bir sorun olarak özellikle cari açık üzerindeki bir baskı unsuru olması hasebiyle karşımıza çıkıyor. Hükümetlerimiz döneminde enerjide dışa bağımlılığımızı azaltmak amacıyla yerli ve yenilenebilir enerjiye yönelik yatırımları önceliklendirdik, hızlandırdık.

Bu kapsamda yenilenebilir enerji kaynaklarına dediğim gibi öncelik veriyoruz. 2011 yılı sonu itibarıyla toplam kurulu gücümüzün yüzde 36,1'i yenilenebilir enerji kaynaklarından, özellikle HES'lerden elde edilmektedir. İnşa halindeki santrallerden elde edilecek kaynakları da ekleyince, ülkemizde yenilenebilir enerjinin toplam kurulu gücün içindeki payı yüzde 46,6'ya yükselecektir. Bu, özellikle enerjide dışa bağımlılığın getirdiği baskıyı bir nebze olsun azaltacaktır.

Bunun yanı sıra yerli enerji kaynaklarımıza sağladığımız teşviklerle son on yılda tespit edilen kömür rezervlerinde yüzde 43,4 oranında bir artış sağladık. 8,3 milyar ton olarak tespit edilen linyit rezervlerimiz 2011 yıl sonu itibarıyla 12 milyar tona ulaştı. Önümüzdeki dönemde bu kaynakların daha yoğun kullanılmasıyla enerjide dışa bağımlılığımızı daha da azaltmayı ümit ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; ülke olarak katma değer zincirinde yukarı seviyelere çıkmak için son on yıllık dönemde AR-GE ve inovasyona da önem verdik. Bu dönemde AR-GE harcamalarının GSYH içindeki payını yüzde 0,53'ten yüzde 0,84'e çıkardık. Türkiye, marka konusunda Avrupa'nın en çok başvuru yapılan ülkesi konumuna gelmiştir. Marka başvurusunda Avrupa'da 2'nci sırada yer alan Fransa'da yapılan başvuru sayısı yılda 90 bin civarındayken ülkemizde geçen sene bu rakam 120 bine ulaşmıştır. Ayrıca, endüstriyel tasarımda yaklaşık 37 bin başvuru ile Türkiye Avrupa'da 3'üncü sıraya yükselmiştir. Yerli faydalı model tescil sayısı son on yılda 5 kat artarak yaklaşık 2 bine yükselmiştir. Aynı dönemde yerli patent tescili 11 katın üzerinde artarak yaklaşık 850 adede yükselmiştir. Ama bütün bu göstergelerde her ne kadar çok önemli mesafe kat ettiyse de tabii ki gelişmiş ve bazı lider gelişmekte olan ülkelere göre kat edeceğimiz daha çok mesafe var.

Sayın Başkan, değerli üyeler; az önce işsizlik kapsamında ifade ettiğim gibi, hızlandırdığımız GAP ve uygulamaya koyduğumuz diğer bazı bölgesel kalkınma projeleri ile refahı tabana yaymaya çalışıyoruz. Nitekim hem bölge hem de ülke ekonomisi açısından büyük önem taşıyan GAP bunun güzel bir örneğidir. Proje kapsamında 2003-2012 döneminde 2012 fiyatlarıyla 28,3 milyar TL harcadık. Bu sayede, 15 baraj tamamlanmış, 300 bin hektar alanı sulamaya açılmıştır. Yapılan tüm bu yatırımlarla bölgede istihdamını artırdık, kriz sonrası dönemde bölgede yüzde 17,4'e yükselen işsizlik oranını yüzde 11,7'ye düşürdük. Son dört yılda 400 bin yeni istihdam yarattık. Tabii ki GAP, KOP, DOKAP gibi diğer bölgesel kalkınma projelerine de kaynak aktarmaya devam ediyoruz.

Bu projeleri, 642 sayılı KHK ile kurduğumuz Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi, Doğu Karadeniz Projesi Kalkınma İdaresi ve Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıkları ile güçlendirdik.

Sayın Başkan, değerli üyeler; şimdi de kısa bir şekilde 2012 yılında attığımız bazı adımlardan bahsetmek istiyorum. 2012 yılında reform niteliğinde birçok projeye imza attık. Yurt içi tasarruflarımızı artırmaya, rekabet gücümüzü yükseltmeye ve iş yapma ortamını iyileştirmeye yönelik birçok düzenlemeyi uygulamaya koyduk.

Yeni yatırım teşvik sistemi ile Türkiye'yi küresel platformda daha yüksek seviyelere çıkaracak yatırımları teşvik ediyoruz. Bir yandan tabii ki uluslararası rekabet gücünü artırma potansiyeline sahip, AR-GE içeriği yoğun, yüksek

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 15

teknolojili ve katma değerli, stratejik önemi olan yatırımlara öncelik verirken, bir yandan da tabii ki geleneksel sektörleri özellikle altıncı bölgede güçlü desteklerle tabii ki yukarılara doğru çıkartmayla çabalıyoruz.

2009 yılında uygulamaya konulan sistem önemli oranda başarılı olmuştu. Ümit ediyoruz ki 2012'de başlayan bu yeni teşvik sistemiyle birlikte ülkemizde yatırımlar, istihdam tabii ki artacak ve özellikle de cari açıkla mücadelemize katkı verecek önemli bir hakikaten uygulama olarak görüyoruz.

Yine kamuoyunda 2/B Yasası olarak bilinen düzenleme ile vatandaş ve kamu arasında yıllardır süregelen bir sorunu çözmeyi amaçlıyoruz. Aynı zamanda, artık ormana dönüştürülmesi mümkün olmayan bu alanlarda düzenli ve planlı kentleşmenin önünü açıyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; bildiğiniz gibi ülkemizin 2023 yılı için çok iddialı hedeflerimiz var. Bu hedeflerimiz arasında tabii ki İstanbul'u dünyanın en büyük 10 finans merkezinden biri hâline getirmek de yer alıyor. Bu amaçla küresel yatırımcıyı İstanbul'a çekebilmek için önemli adımlar attık. Küresel yatırımcıların fonlarını Türkiye'den yönetmeleri için vergisel teşvikler sunduk.

Yine, tabii ki girişimciliği desteklemek için girişimcilik sermayesi fonu ile bireysel yatırım katılımcılığına yönelik önemli düzenlemeler yaptık. AR-GE ve inovasyonu desteklemek için bu alanlara iştirak sağlayan katılım yatırımcısına vergi avantajları getirdik.

Sermaye piyasasının daha şeffaf, etkin ve rekabetçi bir ortamda işleyiş ve gelişimine katkı sağlayacak yeni Sermaye Piyasası Kanun Tasarısı geçtiğimiz günlerde Komisyonunuzca kabul edilmiştir.

Bu yıl yürürlüğe giren yeni Türk Ticaret Kanunu ile ticari hayatımızın dönüşümüne katkı sağlayacak gerekli kurumsal ve yasal altyapıyı oluşturduk.

Bu Kanun, şirketlerimizin ölçek büyütmesi ve şeffaflığının artması, yatırım ortamının iyileştirilmesi, doğrudan küresel yatırımın ülkemize daha fazla çekilmesi ve kayıt dışı ekonomi ile mücadele adına büyük öneme sahip tabii ki bir kanun.

Ülkemizin uzun vadeli hedeflerini gerçekleştirmesi için tasarrufların artırılması gerektiği ortadadır. Bu amaçla, bireysel emeklilik sistemini gözden geçirerek tasarrufların artırılması için yeni bir düzenleme yaptık.

Ayrıca, mevduatın vadesini uzatmak için hukuki altyapıyı hazırladık. Bu adımların yanı sıra ülkemizde finansal okur yazarlık ve tasarruf bilincinin artması da tabii ki büyük önem taşıyor.

Sayın Başkan, değerli üyeler; önümüzdeki süreçte de 2023 vizyonumuzla küresel gelişmeleri yakından izlemeye devam ederek mali disiplinden taviz vermeden gerekli tüm yapısal reformlara devam edeceğiz. İstihdamın ve büyüme potansiyelimizin artırılması, makroekonomik istikrarın devamı, fiziki ve kurumsal altyapının daha da iyileştirilmesi için, kısacası ülkemizin kalkınması ve milletimizin refahı için gerekli olan reformları ardı ardına hayata geçirmeye devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; şimdi sizlere 2011 yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı hakkında bilgi vermek istiyorum.

2011 yılında, bütçe giderleri 314,6 milyar TL, bütçe gelirleri 296,8 milyar TL, bütçe açığı 17,8 milyar TL, faiz dışı fazla ise 24,4 milyar olarak gerçekleşmiştir.

GSYH'ye oran olarak ise; bütçe giderleri yüzde 24,2; bütçe gelirleri yüzde 22,9; bütçe açığı yüzde 1,4; faiz dışı fazla ise yüzde 1,9 olarak gerçekleşmiştir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; şimdi de size özetle 2012 yıl sonu bütçe gerçekleşme tahminlerimizi açıklamak istiyorum.

2012 yıl sonunda; bütçe giderlerinin 362,7 milyar lira, bütçe gelirlerinin 329,2 milyar lira, bütçe açığının 33,5 milyar lira, faiz dışı fazlanın 15,5 milyar lira olarak gerçekleşeceğini tahmin ediyoruz.

GSYH'ye oran olarak ise; bütçe giderlerinin yüzde 25,3, bütçe gelirlerinin yüzde 22,9; bütçe açığının yüzde 2,3; faiz dışı fazlanın yüzde 1,1 olarak gerçekleşeceğini öngörüyoruz.

Buna göre, 2012 yılında bütçe açığının GSYH'ye oranı geçen yıl bütçede ve OVP'de öngördüğümüz oranın yaklaşık 0,8 puan üzerinde gerçekleşmiş olacaktır.

Bu yıl bütçe açığının öngörülenin üstünde gerçekleşmesi temel olarak harcamalardaki artıştan kaynaklanacaktır. 2012 yıl sonunda, merkezî yönetim bütçe giderlerinin 362,7 milyar lirayla başlangıç ödeneğine göre yüzde 3,3 oranında yani 11,7 milyar lira daha yüksek gerçekleşmesini bekliyoruz.

Yıl sonunda bütçe giderlerinin başlangıç ödeneğine göre daha yüksek gerçekleşecek olmasında sermaye giderleri, mal ve hizmet alım giderleri, personel giderleri ve sermaye transferlerindeki artış etkili olmuştur.

Sayın Başkan, değerli üyeler; bu yıl bütçe gelirlerinin 329,2 milyar lira, vergi gelirlerinin ise 278,8 milyar lira ile bütçe hedefleri doğrultusunda gerçekleşmesini öngörüyoruz.

Küresel ekonomideki yavaşlama ve Türkiye ekonomisindeki iç talep dinamiklerini göz önüne alırsak, gelirlerin beklenen seviyede gerçekleşecek olması bir başarıdır ama aynı zamanda Maliye Bakanlığının gelir tahminlerinin genelde muhafazakâr olduğunu da göstermektedir. Zira bu yıl küresel gelişmelere bağlı olarak beklentilerin bozulması, iç talebin yılın ilk yarısında yüzde 0,5 daralmasına yol açmıştır. İç talepteki daralma, yılın ilk üç çeyreğinde, özellikle tüketime bağlı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 16

vergi gelirlerini olumsuz etkilemiştir. Örneğin, yılın ilk dokuz ayında ÖTV yüzde 7,5; dâhilde alınan KDV ise yüzde 2,7 artmıştır. Takdir edersiniz ki bu artış oranları enflasyonun oldukça altındadır.

Özelleştirme gelirleri ise yılın ilk dokuz ayında 1,7 milyar lirayla bütçe hedefi olan 10,4 milyar liranın oldukça altında kalmıştır. Bunun nedeni, ihaleyi kazanan firmaların finansman sıkıntısından esas itibarıyla kaynaklanmıştır. Zira 2012 yılı için bütçede özelleştirme hedefini belirlerken elimizde yaklaşık 10 milyar dolarlık tamamlanmış ihale vardı. Bu nedenle, 2013 yılı için özelleştirme gelir beklentimizi daha mütevazı olan 4 milyar lira olarak belirledik.

Sayın Başkan, değerli üyeler; daha önce de bahsettiğim üzere, bütçe açığındaki sapmaya rağmen mali dengelerimiz ve kamu borç dinamikleri güçlü yapısını korumaktadır. Özellikle kamu borç stokundaki aşağı yönlü trendin devam etmesi ülkemiz açısından anlamlıdır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; şimdi de sizlere 2013 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı hakkında bazı bilgiler vermek istiyorum.

9 Ekim 2012 tarihinde açıkladığımız OVP'yi baz alan ve Orta Vadeli Mali Plan'a uygun olarak hazırlanan bu bütçe, Maliye Bakanlığım döneminde hazırlanan 4'üncü, AK PARTİ Hükûmetleri döneminde hazırlanan 11'inci bütçedir.

Bu arada bir parantez açmak istiyorum, bu sene de maalesef Orta Vadeli Programı ve Orta Vadeli Mali Plan'ı zamanında açıklayamadık. Bunun için tabii ki bir bahanemiz yok, ben Maliye Bakanı olarak Komisyondan özür diliyorum.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Vatandaştan özür dileyeceksiniz Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Vatandaşımızdan da.

2013 yılı bütçesi mali disiplini ve makroekonomik istikrarı korumayı amaçlayan, büyümeyi ve istihdamı destekleyen, toplumsal refahı gözetken, ekonominin verimliliğini ve üretken yapısını destekleyen, yatırımları teşvik eden, altyapıya öncelik veren, sağlık, eğitim ve sosyal nitelikli harcamalara ağırlık veren, toplumun yaşam kalitesini yükseltmeyi amaçlayan bir bütçedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; bu hedefler doğrultusunda 2013 yılı merkezî yönetim bütçesinin büyüklükleri şu şekildedir: Bütçe giderleri 404 milyar lira, faiz hariç giderler 351 milyar lira, bütçe gelirleri 370,1 milyar lira, vergi gelirleri 317,9 milyar lira, bütçe açığı 33,9 milyar lira, faiz dışı fazla 19,1 milyar lira.

GSYH'ye oran olarak bakıldığında; bütçe giderlerinin yüzde 25,7; faiz hariç giderlerin yüzde 22,3; bütçe gelirlerinin yüzde 23,6; vergi gelirlerinin yüzde 20,2; bütçe açığının yüzde 2,2; faiz dışı fazlanın yüzde 1,2 olarak gerçekleşeceğini tahmin ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2013 yılı bütçesini hazırlarken baz aldığımız temel makroekonomik veriler de aşağıdaki gibidir:

GSYH büyüklüğü 1 trilyon 571 milyar lira, ithalat 253 milyar dolar, ihracat 158 milyar dolar, büyüme oranı yüzde 4, deflatör yüzde 5,3; TÜFE yıl sonu yüzde 5,3.

Büyüme, büyümenin kompozisyonu ve deflatör tahminleri ile 2012 yılında alınan tedbirler birlikte değerlendirildiğinde gelir tahminlerimizin gerçekçi olduğu görülmektedir.

Tabii, burada özellikle ithalatta alınan vergilerde artış belki göze çarpmıştır, onda bir tane temel varsayımımız var, o da BOTAŞ'ın önümüzdeki yıldan itibaren KDV yükümlülüklerini yerine getireceğine dair varsayımdır.

Ayrıca, 2013 yılında harcama programları verimlilik artışı sağlamak amacıyla gözden geçirilecektir. Bu amaçla idari bir mekanizma oluşturulacaktır.

2012 yıl sonu gerçekleşme tahminlerine kıyasla 2013 yılı bütçesine baktığımız zaman bütçe giderlerinin yüzde 11,4; faiz hariç giderlerin yüzde 11,9; bütçe gelirlerinin yüzde 12,4; vergi gelirlerinin yüzde 14 oranında artacağı beklenmektedir. Burada bütçe gelirlerindeki artış hızı kısmen 2/B'den gelecek yaklaşık 5 milyar liralık, tabii ki, rakamın etkisi söz konusudur. İkinci olarak, tabii ki vergi gelirlerinden bu sene aldığımız tedbirler, ayrıca dediğim gibi BOTAŞ'a ilişkin varsayımımız da dikkate alınması gerekir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2013 yılı bütçesinin ekonomik sınıflandırmaya göre dağılımı şu şekilde belirlenmiştir: Personel giderleri 97,2 milyar lira, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri 16,8 milyar lira, mal ve hizmet alım giderleri 33,4 milyar lira, faiz giderleri 53 milyar lira, cari transferler 151,3 milyar lira, sermaye giderleri 33,5 milyar lira, sermaye transferleri 5,1 milyar lira, borç verme 11,1 milyar lira, yedek ödenekler 2,5 milyar lira.

2013 yılı merkezî bütçe gelirlerinin şu şekilde gerçekleşmesini bekliyoruz: Bütçe gelirleri 370,1 milyar lira, vergi gelirleri 317,9 milyar lira, vergi dışı gelirler 52,2 milyar lira.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2013 yılı merkezî yönetim bütçe vergi gelirlerinin alt kalemlerini ise şu şekilde öngördük: Gelir vergisi 63 milyar lira, kurumlar vergisi 29 milyar lira, ÖTV 83 milyar lira, dâhilde alınan KDV 36 milyar lira, ithalatta alınan KDV 61 milyar lira.

Tabii ki bu aşamada müsaade ederseniz 2013 yılı bütçesi vatandaşımız için neyi ifade ediyor o konuya da değinmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli üyeler; bütçeden en büyük payı daha önce de ifade ettiğim gibi eğitime ayırıyoruz. 2013 yılında eğitime ayırdığımız kaynağı yüzde 20,7 oranında artırarak 68,1 milyar liraya çıkartıyoruz. Bu rakam, bütçe giderlerinin yaklaşık yüzde 17'sine tekabül etmektedir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 17

Hükümetlerimiz döneminde eğitime ayırdığımız kaynak ile Türkiye genelinde eğitime erişimi ve okullaşma oranlarını önemli ölçüde arttırdık.

Eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak ve okullarımızdaki teknolojiyi iyileştirmek amacıyla uygulamaya konulan FATİH Projesi'ne 2013 yılında da tabii ki devam ediyoruz. 2012 yılında bu proje için bütçeden ayırdığımız 803 milyon lirayı 2013'te yüzde 72 oranında artırarak 1,4 milyar liraya çıkartıyoruz. Yani FATİP Projesi'nin uygulamasını oldukça hızlandıracağız.

Bu yıl getirdiğimiz yeni bir uygulamayla üniversite birinci ve açık öğretim öğrencilerinden alınan harçları kaldırdık. Artık 2 milyon 184 bin öğrencimize yükseköğretim hizmetlerini harçsız olarak sunuyoruz. Söz konusu öğrenciler için 498 milyon liralık katkı payı devlet tarafından karşılanacaktır.

2013 yılında kamu sağlık harcamaları için Sosyal Güvenlik Kurumu ve merkezî yönetim bütçesinden 67,9 milyar liralık kaynak öngörüyoruz. Bu rakam, 2012 yılına göre yüzde 11,1 oranında bir artışı ifade etmektedir. Yani burada hakikaten insanlarımızın daha kaliteli sağlık hizmeti alması için çok ciddi anlamda daha fazla kaynak ayırmış oluyoruz.

Reel sektörü güçlü bir şekilde desteklemeye devam ediyoruz 2013 yılı bütçesiyle tabii ki esnaf kredi faiz desteği, tarımsal kredi faiz desteği, ihracat desteği, KOBİ destekleri, teşvik ödemeleri ve işveren prim desteği için ayırdığımız kaynağı yüzde 23,3 oranında artırarak 10,2 milyar liraya yükseltiyoruz. Bütün bu artış oranlarını tabii ki öngördüğümüz deflator oranı olan yüzde 5,3'le karşılaştırdığınız zaman hakikaten yüzde 20 ve üzerindeki artışların çok ciddi artışlar olduğu görülecektir.

2013 yılında tarımsal destek ödemelerine ayrılan kaynağı yüzde 25 oranında artırıyoruz. Bu sene 7,2 milyar lira olan başlangıç ödeneğini 2013 yılında yaklaşık 9 milyar liraya çıkartıyoruz. Tarıma ayrılan toplam tutarı ise yüzde 17,8 oranında artırıyoruz ve 2012 yılı ödeneği 11,1 milyar lira iken 2013 yılında 13,1 milyar lira ödenek öngörüyoruz.

Her ne kadar bütçeden tarım için ayrılan ödeneklerin GSYH'ye oranı yüzde 0,9'la yüzde 1'in altında görünse de OECD tarafından son yayınlanan Tarım Politikasını İzleme ve Değerlendirme Raporu'na göre doğrudan ve dolaylı olarak ülkemizde toplam tarımsal desteğin GSYH'ye oranı yüzde 3,2 civarındadır.

Sağladığımız doğrudan ve dolaylı desteklerle 2002 yılında 23,7 milyar dolar olan tarımsal GSYH, 2011 yılında 61,8 milyar dolara ulaşmıştır. Böylece tarımsal büyüklük itibarıyla Türkiye dünyanın 7'nci, Avrupa'nın 1'inci ülkesi olmuştur.

Bunun yanı sıra tabii ki tarımda kişi başına millî gelir de bin dolardan 3.602 dolara kadar çıkmıştır.

Yine, 2013 yılı bütçesinde yatırımlara daha fazla kaynak ayırıyoruz. 2013 yılında merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kurumların yatırım ödeneklerini 2012 yılı başlangıç ödeneğine göre yaklaşık yüzde 20 oranında artırarak 39,2 milyar liraya çıkartıyoruz. Sektörel bazda baktığımızda, eğitim yatırımlarına yüzde 34'lük artışla 8 milyar lira, TCDD ulaştırma yatırımlarına yüzde 14'lük artışla 4,7 milyar lira, enerji yatırımlarına yüzde 23'lük artışla 2,4 milyar lira, sağlık yatırımlarına yüzde 30'lük artışla 2,2 milyar lira, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının sadece demir yolu yatırımlarına yüzde 54'lük artışla 2,2 milyar lira, adalet yatırımlarına yüzde 51'lik artışla 1,1 milyar lira, hava yolu ulaştırma yatırımlarına yüzde 366'luk artışla 646 milyon lira kaynak tahsis ediyoruz.

Ayrıca, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığımızca Ankara ve İstanbul metro inşaatlarının yapımı tabii ki bu Bakanlıkça devam ettirilmektedir. Bu projelerin toplam tutarı 7,3 milyar lira olup bu projeler için 2013 yılında 1,2 milyar liralık ödenek ayırdık.

Yine 2013 yılı bütçesinde çalışanlarımızı ve emeklilerimizi enflasyona ezdirmeyeceğiz, onları gözetmeye devam edeceğiz. Burada tabii ki bütün kesimler itibarıyla 2002 yılından bu yana maaş artışları söz konusu, ben bunların detaylarına girmek istemiyorum ama bu...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sadece 2013'ü versek Sayın Bakan. Ne veriyorsunuz memur ve emekliye?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şöyle, onlar biliyorsunuz toplu sözleşme sonucu belirlendi. Dolayısıyla, arzu ederseniz soru-cevap kısmında o belirlenen oranlara göre biz sizlerle rakamları paylaşıyoruz. Bu aşamada hani çok daha uzatmamak için ben bu detaylara dahi girmedim ama yani şu "bulut point"lerde göreceğiniz gibi yani aslında aile yardımı ödeneği dâhil gerek en düşük memur maaşından gerekse emeklilerimize, asgari ücretimize, her kesime hakikaten enflasyonun çok çok üstünde bir artış verdiğimiz bir dönemi geride bıraktık. Bu dönemde biliyorsunuz enflasyon yüzde 135,9 arttı ama maaş artışlarına baktığınız zaman hemen hemen artışların çoğu yüzde 300'lerin üzerinde.

Tabii ki bunun yanı sıra yıl içinde yapmış olduğumuz maaş artışlarının aynı dönemde gerçekleşen enflasyonun altında kalması hâlinde aradaki farkı da telafi ettiğimizi biliyorsunuz. Bu sene de öyle olacak. Örneğin bu senenin ilk yarısında biliyorsunuz enflasyon yüzde 1,9'du ama artış oranı yüzde 4'tü. Zaten memurumuz o artışı aldı. Şimdi yılın ikinci yarısında eğer enflasyon hedefini tutturamazsak tabii ki bu farkı da yine memurlarımıza ödeyeceğiz.

Ayrıca bildiğiniz gibi 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile aynı veya benzer kadro ve görevlerdeki personelin ücretlerini de eşitledik.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 18

Son olarak, emekli maaşları arasındaki farkı gidermek için 2012 yılında 6283 sayılı Kanun çıkarttık. 2013 yılında başlayacak olan bu intibak düzenlemesinin 2,7 milyar liralık mali etkisi bütçede yer almaktadır.

2013 yılı bütçesi ile sosyal güvenlik sistemine tabii ki kaynak aktarmaya devam ediyoruz

2013 yılı merkezî yönetim bütçesinden Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak transferleri yıl sonu gerçekleşme tahminine göre yüzde 16 oranında artırarak 72,9 milyar liraya çıkartıyoruz yani böyle bir öngörümüz var tabii. Sosyal Güvenlik Kurumu açık hesap çalışıyor. Dolayısıyla açıklar yıl içinde şartlara göre belirlendiği için ona göre biz tabii ki bu transferi yapıyoruz.

Tabii ki yine bu çerçevede yaşlılarımıza, engellilerimize, fakirlerimize, kimsesizlerimize, çocuklarımıza ve kadınlarımıza bu bütçede daha fazla kaynak ayırdık.

Sosyal hizmetler ve sosyal yardımlar için 2013 yılı bütçesinde yüzde 25,1'lik artışla 26,4 milyar liralık kaynak ayırdık.

Engellilerimiz için eğitim desteği, taşıma, evde ve kuruluştaki bakım kapsamında 2013 yılı bütçesinde yüzde 26'lık artışla 5,3 milyar liralık ödenek öngördük.

2013 yılı bütçesinde başta TÜBİTAK AR-GE projeleri olmak üzere üniversite ve sanayi kesimi AR-GE projelerini desteklemeye devam ediyoruz. Bu kapsamda, 2013 yılı bütçesinde toplam 2,8 milyar liralık ödenek öngördük.

Yine, yerel yönetimleri mali açıdan güçlendirmeye devam ediyoruz. 2013 yılında mahallî idarelere toplamda 37,7 milyar liralık destek sağlayacağız. Bu desteğin 33,4 milyar liralık kısmı 2013 yılı merkezî yönetim bütçesinden ayrılan gelir paylarından oluşmaktadır. Bu rakam 2012 yılına göre yüzde 18'lik bir artışa tekabül etmektedir. Merkezî yönetim bütçesi ile kırsal kesimin altyapısını desteklemek amacıyla KÖYDES Projesi kapsamında 578 milyon lira, SUKAP Projesi kapsamında 525 milyon lira, kalkınma ajansları için 473 milyon lira, SODES için 210 milyon lira kaynak ayırdık.

Devredilen Köy Hizmetleri personelinin maaşları için il özel idarelerine transfer yapmaya devam ediyoruz.

Nüfusu 10 binin altındaki belediyelerimize denkleştirme ödeneği ile ayrıca tabii ki bu belediyelerimizi destekliyoruz.

Sokak aydınlatma bedellerini bütçeden ödemeyi sürdürüyoruz.

Belediyelerin katı atık tesisi yapımını destekliyoruz.

Atık su arıtma tesislerine enerji desteği sağlamaya devam ediyoruz.

Ayrıca, mahallî idarelerde çalışan ihtiyaç fazlası personelin merkezî idarelere geçişine imkân sağladık. Bu sayede mahallî idarelerin personel giderlerini azaltarak daha rasyonel bir çalışma ortamı oluşturduk.

Bu bütçeyle kentsel dönüşümüne can suyu veriyoruz Riskli yapıların, fen ve sanat norm ve standartlarına uygun, sağlıklı ve güvenli yaşama çevrelerine dönüştürülmesi amacıyla bu yıl Kentsel Dönüşüm Programı'nı başlattık. Deprem başta olmak üzere ülkemizi her türlü afet riskine karşı daha güvenli hâle getirecek bu projeye 2013 yılı bütçesinde, çevre katkı payı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı döner sermayesinden gelen tutarla birlikte toplam 1 milyar liralık kaynak ayırdık.

Sayın Başkan, değerli üyeler; özetle, 2013 yılı merkezî yönetim bütçesi ülkemizin dört bir tarafına ihtiyaç duyduğu yatırımı götüren, eğitim ve sağlığı önceliklendiren, reel ekonomiyi destekleyen, ekonomik ve sosyal kalkınmaya odaklanmış, toplumsal refahı artırmayı amaçlayan, ekonomik ve mali istikrarı gözetilen bir bütçedir. Bu bütçe her kesimi gözetilen bir bütçedir, vatandaşımızın bütçesidir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; şimdi de müsaadenizle gelir politikası ve uygulamaları hakkında sizlerle görüşümü paylaşmak istiyorum. Gelir politikalarını ekonomik istikrarın sürdürülmesi amacıyla mali disiplini esas alan bir yaklaşımla; istihdam ve yatırımları teşvik edecek, yurt içi tasarrufları artıracak, bölgesel gelişmişlik farklarını azaltacak, ekonomiye rekabet gücü kazandıracak şekilde yürütüyoruz, yürütmeye devam edeceğiz.

Bu kapsamda, vergi sistemini etkinlik, basitlik ve verimlilik ilkeleri doğrultusunda gözden geçirme çalışmalarına devam ediyoruz. Maliye Bakanlığı olarak Gelir Vergisi Kanunu çalışmalarını tamamladık ve Ekonomi Koordinasyon Kuruluna sunduk. Bu kanun ile birçok yenilik getiriyoruz. İlk olarak kanunun sistematliğini bütünlük, anlaşılabilirlik ve sadelik sağlayacak şekilde değiştiriyoruz.

Pek çok ortak hüküm içeren gelir ve kurumlar vergisini tek bir kanunda birleştirerek, madde sayısını 276'dan 94'e indiriyoruz. İstisna ve muafiyetlerin kapsamını daraltarak vergi tabanını genişletici adımlar atıyoruz. Beyannameye dayalı vergilemeyi genişletiyoruz. Vergi güvenliği ve vergiye uyumu güçlendirici adımlar atıyoruz. Yatırım, üretim ve istihdamı teşvik ediyoruz. Sosyal politikalarla uyumlu düzenlemeleri içeren bu tasarının ümit ediyorum ki bütçeden sonra Meclise gönderilmesi mümkün olur, ümit ediyorum ki sizlerle yapacağımız çalışmalarla hem bu hedefleri gerçekleştirme yönünde hem de önemli bir vergi reformunu birlikte yapmak nasip olur.

Tabii ki Vergi Usul Kanunu'nu yeniden yazmamız lazım. Vergi Usul Kanunu tüm mükelleflerimizi yakından ilgilendiren bir kanundur. Bu Kanun'un gözden geçirilmesi özellikle temmuz ayında yürürlüğe giren yeni Türk Ticaret Kanunu sonrasında daha da önem kazanmıştır. Bu süreçte vatandaşlarımızın sıkıntı çektiği alanları, yeni ihtiyaçları ve ticari hayatın gereklerini dikkate alarak tabii ki bu tasarımı çalışıyoruz. Vergi Usul Kanunu'nu da sade, anlaşılır, adil ve uygulanabilir bir şekilde hazırlamaya ve önümüzdeki sene yine Meclisimize getirmeyi hedefliyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 19

Vergi adaletini iyileştirmeye yönelik düzenlemeler de tabii ki yapıyoruz.

Bildiğiniz gibi, fazla ve yersiz tahsil edilen vergilerin iadesinde devletin faiz ödemesine ilişkin düzenlemeyi bu yıl hayata geçirdik. Böylece, vatandaş ile devlet arasındaki ilişkiyi daha eşit ve adil bir zemine çektik. Bireysel emeklilik sisteminden ayrılanlardan anapara üzerinden alınmış vergilerin iadesi için gerekli düzenlemeleri yaptık, süreç devam ediyor.

Mükelleflerimize gerçek usulden basit usule dönme imkânı getirdik. Gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerimiz daha önce hiçbir şekilde basit usule dönememekte, iş hacmi daralan mükellefler daha maliyetli bir vergi rejimine tabi olarak haksızlığa uğramaktaydı.

Yine konut teslimlerinde uygulanan KDV oranlarının gözden geçirilmesine ilişkin çalışmalarımızda son aşamaya geldik. Bildiğiniz üzere KDV oranı 150 metrekare ve üzeri olan konutlarda yüzde 18, 150 metrekarenin altındaki konutlarda ise yüzde 1 olarak uygulanmaktadır. Oysa, kimi bölgelerdeki 150 metrekareden küçük olmasına karşın bazı konutlar büyük rantla satılabilmekte ve ödeme gücü yüksek kesim vergi avantajı elde edebilmektedir. Yeni düzenlememiz ile bu adaletsizliğin önüne bir miktar geçmeyi hedefliyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; daha önce de bu Komisyon'da ifade ettim. Türkiye'de genel vergi yükünün çok yüksek olduğu yönünde yaygın ancak rakamlarla desteklenmeyen bir kanaat söz konusudur. 2010 yılı OECD verilerine -ki bu eldeki son verilerdir- göre Türkiye, yüzde 26'lık vergi yükü oranı ile 34 OECD ülkesi arasında en düşük vergi yüküne sahip 6'ncı ülke konumundadır.

Türkiye'de vergi yapısına dair bir eleştiriyi kabul etmek gerekiyorsa o da dolaylı vergilerin toplam vergi gelirleri içindeki payının oldukça yüksek olduğudur.

Dolaylı vergilerin toplam vergi gelirleri içerisindeki payı yüzde 47,7 ile nispeten yüksektir. Ancak, burada asıl üzerinde durulması gereken konu, dolaylı vergilerin yüksekliğinden çok dolaysız vergilerin yeterli düzeyde olmamasıdır. Zira, sosyal güvenlik primlerinin dâhil edildiği OECD sınıflandırmasına göre Türkiye'de dolaysız vergilerin GSYH içerisindeki payı yüzde 13,5 ile yüzde 22,8'lik OECD ortalamasının 9,3 puan altındadır. Oysa, dolaylı vergilerin GSYH içerisindeki payı yüzde 12,4 ile OECD ortalamasının sadece 1,4 puan üzerindedir. Uzun vadede amacımız vergi tabanını genişleterek dolaysız vergilerin toplam vergi gelirleri içerisindeki payını artırmaktır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; vergi tabanını genişletme çabalarımızın merkezinde kayıt dışı ile mücadele yer almaktadır. Daha önce birçok kez ifade ettiğim gibi kayıt dışılık ülkemizin en önemli sorunlarından biridir. Kayıt dışılıkla mücadele terörle mücadele kadar önem arz eden bir konudur çünkü "kayıt dışılık" demek hakikaten haksız rekabet, küçük ölçekli kalmak, dünya ile rekabet edememek demektir. 75 milyonun hakkı olan vergi ve primlerin tahsil edilememesi yani vergi yükünün hafifletilememesi demektir.

Bu nedenle, son yıllarda kayıt dışı ekonomiyle mücadeleye ilişkin önemli adımlar attık ve atmaya devam ediyoruz. Bu amaçla 2011-2013 dönemini kapsayan Kayıt Dışı Ekonomi ile Mücadele Stratejisi Eylem Planı'nı uyguluyor, uygulama sonuçlarını yani ilerleme raporlarını kamuoyuyla paylaşıyoruz.

Kayıt dışı ile mücadele kapsamında atılan ve atılacak bazı önemli adımları burada zikretmek istiyorum. İlk defa Sosyal Güvenlik Kurumu bünyesinde sosyal güvenlik risk analiz merkezini kurduk. Kayıt dışı istihdam ile mücadele kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumu denetim eleman sayısını neredeyse ikiye katladık, 700'den 1.300'e çıkarttık. Yıl sonuna kadar bu rakamın 1.500'e çıkması bekleniyor.

Mükelleflerin faaliyetleri ve sicil kayıtlarını uyumlu hâle getiren "Mükellef Bilgileri Bildirimi" sistemini uygulamaya koyduk.

İş yeri elektronik denetim defteri ve elektronik sicil merkezini oluşturduk.

Kayıt dışılığın yoğun olduğu inşaat sektöründeki aktörlerin faaliyetlerinin elektronik sistemler ile yakından izlenmesinin imkânını sağladık.

Akaryakıt, tütün ve alkollü içkilerde kayıt dışılığı azaltıyoruz.

Bandrollü Ürün İzleme Sistemi ile tütün mamulleri ve alkollü içkilerde kaçakçılıkla mücadelede etkinliği artırdık. "10 numaralı yağ" olarak bilinen ve kaçak akaryakıt olarak kullanılan ürünlerde vergi oranlarını artırdık; vergi tecil ve terkinin uygulamasına son verip vergi iade sistemine geçtik.

Araçların ithalattan veya imalattan nihai tüketiciye yani satış aşamalarına kadar her aşamasını takip edebiliyoruz.

Kayıt dışı iş yerlerinin kayıt altına alınmasına yönelik olarak doğal gaz, elektrik ve su verilerinden yararlanacağız. İş yerleri için elektrik, su ve doğal gaz aboneliği sırasında mükellefiyet kaydının aranmasını şart koşacağız.

Banka POS cihazları ile yazar kasaları uyumlu hâle getiriyoruz. Bu sayede POS'tan geçen her alışverişin fişi otomatik olarak kesilmiş olacak.

Kozmetik ürünlerde takip sistemini hayata geçiriyoruz.

Hâl Kayıt Sistemi ile Serbest Bölgelerde Bilgisayar Uygulama Programı'nı tamamlayacağız.

Yine Maliye Bakanlığı bünyesinde vergi denetim kapasitesini güçlendiriyoruz

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 20

Organize vergi kaçakçılığı ile mücadele ve transfer fiyatlandırması incelemeleri için ayrı grup başkanlıkları oluşturduk.

Elektronik denetim ve teftiş sistemlerini uygulamaya koyduk. Risk esaslı yaklaşım ile yüksek riskli alanlarda denetimleri artırdık. Vergi müfettişi sayısını artırıyoruz.

Yine, proaktif çalışmalarla vergi tabanını genişletiyoruz. Vergi dışı kalmış vergilenebilir unsurlar ile mükelleflerin kavranması için her türlü imkânı artık kullanıyoruz.

Bu sene önemli proaktif projelerimizden bir tanesi Önceden Hazırlanmış Kira Beyanname Sistemi'dir. Evet, bu yıl ilk kez kira geliri elde eden mükelleflerimize beyannamelerini önceden hazırlayıp gönderdik. 370 bin yeni gayrimenkul sermaye iradı mükellefi kazandık. Ayrıca, alınan beyanname sayısında yüzde 33, ilk mükellefiyet tesisi sayısında yüzde 144, beyan edilen toplam kira gelirini yüzde 29, beyan edilen matrah ile hesaplanan gelir vergisini yüzde 25 oranında arttırdık.

Şunun altını çizmek istiyorum: İzleyen dönemlerde diğer gelir unsurlarını da kapsayacak şekilde bu sistemi geliştireceğiz.

Mükellef Karne Projesi'ni hayata geçirerek mükelleflerin vergi kanunlarına karşı uyum ve uyumsuzluk düzeyini ölçeceğiz.

Sektör Bilgi Sistemi Projesi ile reel sektöre yönelik analizleri akıllı ve dinamik sistemlerle yapacağız. Böylece, bölgesel ve sektörel mükellef faaliyetlerini, örneğin üretim artışlarını yakından izleyebileceğiz. Hazırladığımız yazılımlar sayesinde e-ticaret faaliyetlerini de yakından takip edeceğiz.

Elektronik Ödenetim Sistemi'ni hayata geçiriyoruz. Böylece, mükellefin vergiye tabi faaliyetlerini, eğitimli personel ile mobil teknolojileri kullanarak yerinde tespit edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; gelir politikamızdaki bir diğer hedef de mükellef odaklı ve gönüllü uyumu destekleyen uygulamaları hayata geçirmektir. Şimdi, size bu amaçla yaptığımız bazı çalışmalardan bahsetmek istiyorum.

Yeni özelge sistemi ile bu alandaki sorunları azalttık. Artık mükelleflerimizin başvurularını elektronik ortamda sonuçlandırıyoruz, bu alandaki şikâyetler azaldı. Şeffaf yönetim anlayışının bir gereği olarak verilen özgelgeleri İnternet ortamında yayımlayarak kamuoyunun bilgisine sunuyoruz.

Katma Değer Vergisi İadesi Risk Analiz Sistemi ile KDV iadelerini elektronik ortamda en kısa zamanda sonuçlandırmaya çalışıyoruz.

E-arşiv Projesi sayesinde mükelleflerimizin arşivleme faaliyetlerinde kolaylıklar sağlıyoruz. Elektronik beyan, ödeme ve diğer elektronik hizmet seçeneklerini artırıyoruz. Artık, ödemeler anlaşmalı banka şubelerinden ve İnternet aracılığı ile elektronik olarak yapılabilmekte, motorlu taşıtlar vergisi ve trafik para cezaları kredi kartı ile ödenebilmektedir. E-beyanname sistemi sayesinde mükelleflerimizin beyannamelerinin yüzde 99'unu elektronik ortamda alıyoruz.

Yine, hükümetlerimiz döneminde ilk kez Mükellef Hakları Bildirgesi'ni yayımladık, vergi incelemelerine standart getirdik. İncelemelerin altı ay ile bir yıllık sürelerde tamamlanmasını öngören düzenlemeler de dâhil olmak üzere mükellef haklarını güçlendiren birçok yeniliği sizlerle birlikte hayata geçirdik.

Mükelleflerimizi güncel iletişim araçları ile bilgilendiriyoruz. Özellikle VİMER, Kısa Mesaj Bilgilendirme Servisi, e-posta bilgilendirme bu amaçla sunduğumuz bazı hizmetlerdir. Vatandaşlarımızın vergi ve diğer borçlarını öğrenebilmeleri için bu sene sanal ortamda Borç Sorgulama Hizmetini kullanıma açtık. Ayrıca, twitter, facebook ve youtube gibi sosyal medya ortamlarında sosyal.gib.gov.tr adresi üzerinden mükelleflerimize hizmet veriyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; AK PARTİ hükümetleri olarak her zaman üretimi, yatırımı ve istihdamı destekleyen adımlar attık. Gelir politikamızı da istihdam ve yatırımları teşvik edecek, iş ortamını iyileştirecek şekilde kurguladık. Bu çerçevede attığımız en önemli adımlardan biri de tabii ki yeni teşvik sistemidir. Özellikle 6'ncı bölgede gerçekleştirilecek yatırımlarda asgari ücret tutarı üzerinden vergi ve prim yükünü kaldırdık. Sigorta primi işveren hissesini on iki yıla kadar devletçe karşılıyor.

Yatırım teşvik sistemimizde ilk kez stratejik yatırımlara yer verdik. Bu yatırımlara KDV iadesi desteği sağladık. Yatırımlara yapıldıkları aşamada destek sağlayarak sürekli yatırım döngüsü oluşturmaya çalıştık. Yatırımlar üzerinde faiz yükünün bütçe kaynaklarından karşılanan azami destek miktarını artırdık. Otomotiv, uzay ve savunma sanayisi, turizm, kültür, eğitim ile sağlık gibi alanlarda bazı öncelikli yatırımlar için yatırım yerine bakımsızın 5'inci bölge desteklerinden yararlanma imkânı getirdik.

Sayın Başkan, değerli üyeler; yatırımları desteklemek, istihdamı artırmak amacıyla hükümetlerimiz döneminde kurumlar ve gelir vergisi yükünü azalttık.

Yine, on yıl önce yüzde 65 olan kurum kazançları üzerindeki vergi yükünü yüzde 34'e kadar indirdik. Benzer şekilde istihdam üzerindeki vergi yükünü de düşürdük. En yüksek vergi dilimine uygulan yüzde 49,5'luk vergi oranını yüzde 35'e, en düşük vergi dilimine uygulanan oranı ise yüzde 22'den yüzde 15'e indirdik.

2008 yılında vergi sistemimize kazandırdığımız asgari geçim indirimi ile 4 çocuklu bir asgari ücretlinin vergi yükünü yüzde 12,8'den sıfıra çekti. İstihdam üzerindeki prim yüklerini azalttık. Bunu tabii ki uygulamaya devam ediyoruz. Böylece, ücret üzerindeki vergi ve prim yükünü 2002 yılındaki yüzde 42,7 seviyesinden 2011 yılı için yüzde 36,3'e kadar

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 21

düşürdük ama bu oran hâlâ yüksektir, daha önce de ifade ettim, mali imkân olursa bu alanda daha çok desteğe tabii ki ihtiyaç vardır.

Kriz sonrası dönemde birçok ülkede gözlemlenen vergi artış trendine rağmen KDV oranlarını artırmadık; hatta eğitim, sağlık, turizm ve tekstil gibi sektörlerde KDV oranını yüzde 18'den yüzde 8'e, bazı gıda ürünlerinde ise yüzde 8'den yüzde 1'e indirdik.

Sayın Başkan, değerli üyeler; vergi politikasını uluslararası alanda Türkiye'nin rekabet gücünü artıracak şekilde de geliştiriyoruz. Bu sene İstanbul'un öncelikle bölgesel, nihai olarak küresel finans merkezi olması yönünde önemli adımlar attık. Alternatif yatırım araçlarını geliştirmeye, sermaye piyasalarını derinleştirmeye yönelik önemli düzenlemeler yapıyoruz. Finans piyasalarının geliştirilmesi ve derinleştirilmesini sağlamak amacıyla küresel fonların ülkemizden yönetimini, daha önce de söyledim, teşvik ediyoruz. Bu kapsamda, Türkiye'de yerleşik olup uluslararası fonları yöneten portföy yönetim şirketleri için Türkiye'yi cazip hâle getirdik.

"Melek yatırımcı" olarak da bilinen bireysel katılım sermayesi yatırımcısını destekliyoruz. Finansmana erişim sıkıntısı çeken erken aşama şirketlerin teşvik edilmesi amacıyla bireysel katılım sermayesi sistemini getirdik. Buna göre – aslında detaylara burada da girmeyeyim- yine girişimciliğin teşvik edilmesi için girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarına sermaye koyan işletmeler için de birçok teşvik getirdik. İlk defa hizmet ihracını teşvik edici yeni bir mekanizma getirdik.

Yine, makineler arası iletişimde ilk tesis için özel iletişim vergisini yine bu sene kaldırdık. Bu sayede sayaçların uzaktan ölçümü, bankacılık alanında POS cihazlarıyla uzaktan ödeme gibi birçok alanda kullanılan makineler arası iletişim sisteminin yaygınlaştırılmasının önünü açtık.

Türkiye'yi 2023 yılında Avrasya'nın ileri teknoloji üretim üssü hâline getirme hedefimiz doğrultusunda AR-GE harcamalarının gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payının yükseltilmesi ve AR-GE içerisinde özel sektör payının artırılmasını destekliyoruz. Maalesef Avrupa Birliği oranla bizdeki AR-GE harcamaları hâlâ düşük seyretmektedir. Avrupa'da AR-GE harcamalarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 2 civarındadır, bizde ise yüzde 0,84 ama bunun detayına baktığınız zaman özel sektör AR-GE harcamalarının Avrupa Birliğinde ortalama gayrisafi yurt içi hasılaya oran olarak yüzde 1,2 olduğunu, kamunun harcamalarının yüzde 0,8 civarında olduğunu görüyorsunuz. Türkiye'de AR-GE harcamaları yüzde 0,5 ile aslında Avrupa Birliği ortalamalarına oldukça yakındır. Ama özel sektör AR-GE harcamalarının maalesef millî gelire oranı yüzde 0,3'lük gibi çok düşük bir düzeydedir. O nedenledir ki AR-GE harcamalarının yüzde 200'üne kadar gelir ve kurumlar vergisi matrahından indirilmesi imkânını sunuyoruz ki özel sektörümüz daha çok AR-GE yapsın.

Teknoparklarda faaliyet gösteren işletmelerin yazılım ve AR-GE faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar ile bu yerlerde çalışan AR-GE personel ücretlerini de her türlü vergiden istisna ettik. 100 bin liraya kadar tabii ki teknogirişim sermayesi desteğini yılda 500 kişiye hibe olarak veriyoruz. Aslında, 2008'den bu yana önemli de bir mesafe katettik bu alanda ama dediğim gibi ben yeterli görmüyorum.

Biliyorsunuz 1 Ağustos 2008 tarihinden itibaren bu AR-GE Kanunu uygulamaya girdi. O günden bugüne kadar AR-GE merkezi açan şirket sayısı, 25'i küresel sermayeli olmak üzere 130'dur. AR-GE merkezi bulunan bu işletmelerin 2009-2011 yılları arasında AR-GE harcaması 4,7 milyar lira üzerinde gerçekleşmiş, çalışan AR-GE personel sayısı ise 15 bin kişiye ulaşmıştır.

Daha önce de bahsettiğim gibi, AR-GE harcamalarına yönelik teşvikler ile yerli model ve patent tescil sayısında önemli artışlar sağladık. 2002 yılında 376 faydalı model tescili yapılmışken, 2011 yılında bu rakam tam 5 kat artarak 2 bine yükselmiştir. Yine, aynı yıllarda patent tescili 73 adetten 847 adede yükselerek 11 katın üzerinde artmıştır. Bunlar tabii ki memnuniyet verici gelişmelerdir. Eğer bu hızla artmaya devam ederse ben inanıyorum ki önümüzdeki üç beş yıl içerisinde Türkiye hakikaten o kritik eşikleri aşma noktasına gelecektir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; yurt içi tasarrufları artırmak amacıyla gelir politikası araçlarından yararlanıyoruz. Sizlerle birlikte özellikle 1 Ocak 2013'ten itibaren bireysel emeklilik hesabına ödenen katkı paylarının yüzde 25'ine isabet eden tutarının katılımcıların hesabına katılmasını öngören kanunu geçirdik. Bu, son derece avantajlı hakikaten yeni bir sistem. Ben ümit ediyorum ki çok daha fazla vatandaşımız bundan sonra bireysel emeklilik sistemine katılacaktır.

Yine, tasarrufları teşvik amacı ile işverenler tarafından ödenen katkı payları ve şahıs sigortalarını destekliyoruz. Bu kapsamda ödenen primlerin vergi matrahından indirilebilecek tutarını brüt ücretin yüzde 10'undan yüzde 15'ine çıkarttık. Bu da çok önemli bir destektir. Daha önce de ifade ettim, tasarruf düzeyinin yükseltilebilmesi ve mevduatta vadenin uzatılabilmesi amacıyla mevduatta stopaj oranını vadeye göre farklılaştırması hususunda yasal düzenleme yapıldı. İnşallah bu sene sonuna kadar ilgili Bakanlar Kurulu kararını çıkartacağız. Burada yapacağımız düzenleme mevduattaki tevkifat oranını vade uzadıkça düşürmeyi tabii ki hedefliyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; yaptığımız kanuni düzenlemelerle esnafımızın hayatını kolaylaştırdık. Daha önce faaliyetini iş yeri olarak gerçekleştirmesi durumunda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) - ...esnaf muafiliğinden faydalanamayanlardan, bastonculuk, oyacılık gibi geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan bazı meslek kollarında faaliyette

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 22

bulunanları vergiden muaf tutuyoruz. Hem bu alandaki meslek erbabını destekliyor hem de bu mesleği yapacakların yetişmesine imkân sağlıyoruz.

Son olarak yirmi iki yaş üzerindeki araçların hurdaya ayrılması için bir teşvik söz konusu. Bu da önemli bir adım çünkü bir yandan Kyoto Protokolü'ne uyum süreci ve Türkiye'nin iklim değişikliği yükümlülükleri göz önünde bulundurularak kara yolu taşımacılığındaki karbondioksit emisyonunun azaltılması ve ömrünü tamamlamış taşıtların hurdaya ayrılarak trafikten çekilmesi suretiyle sürdürülebilir çevreci uygulamalar yönünde önemli bir adım atıyoruz, hem de tabii ki kazaların azaltılmasına da eminim bu adım katkıda bulunuyor.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2013 yılı bütçesine ilişkin değerlendirmelerimi burada tamamlamak istiyorum. Sözümü uzattım, beni sabırla dinlediniz, çok teşekkür ediyorum.

Her yıl olduğu gibi bu yıl da bütçemizi hazırlarken Maliye Bakanlığı olarak gece gündüz demeden çalıştık. Bu sürece diğer idarelerin personeli de yoğun mesai harcıyarak katkıda bulundular. Ben herkese gerçekten teşekkür ediyorum.

Çalışmalarımızda tabii ki bizi her zaman destekleyen Sayın Başbakanımız başta olmak üzere, Hükümetimiz üyelerine ve kamu idarelerine şükranlarımı sunarım. Sizlere de şimdiden, önümüzdeki yoğun ve yorucu çalışma sürecinde vereceğiniz emek ve katkılar için, şahsım ve Hükümetim adına teşekkür ediyorum; herkesi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakana, kapsamlı sunuşu için çok teşekkür ediyoruz.

Ayrıca, başta Maliye Bakanlığı olmak üzere, Kalkınma Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, diğer kamu kurum ve kuruluşlarımız ve bakanlıklarımız bürokratlarına bütçede harcadıkları zaman, emekleri için çok teşekkür ediyorum.

Merkezî Yönetim Bütçe ve Kesin Hesap Kanun Tasarılarının geneli üzerindeki görüşmeler 31/10/2012 Çarşamba günü yani yarın saat 10.00'da başlayacaktır.

Ben, tüm üyelerimize, Sayın Bakanımıza ve değerli bürokrat arkadaşlara çok teşekkür ediyor, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 12.15